

Seklet

UR INNEHÅLLET:

Är framtiden
förutbestämd?

Kan pendeln
giva svar?

VILDMARKENS FAMNTAG.

En intressant följetong
från landet ovan polcir-
keln – landet, som Gud
skapade för män.

Märkliga böcker:

Omvändelsen till livet.
Den okända människan.

Märkliga människor.

Bernhard av Clairvaux.

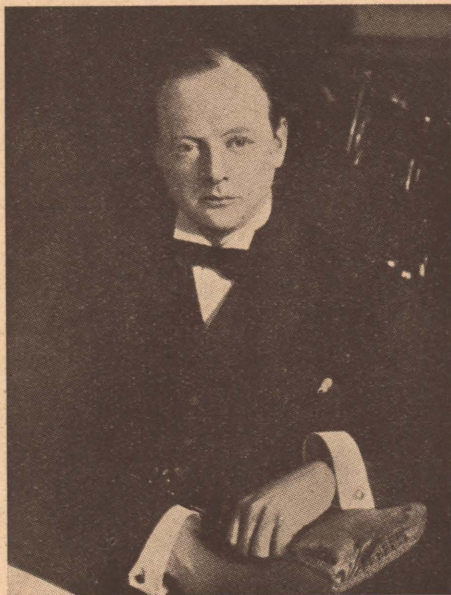
Ungdomens
och barnens sida.

Vad säger detta ansikte?

(Läs därom å sid 2)

Vad säger detta ANSIKTE?

Bilden här ovan och å första sidan återger dragen av en person, som nu står i händelsernas centrum. Det gäller nu, att med tillhjälp av frenologiska- och andra medel lista ut hans karaktär, anlag och förutsättningar.

Det bästa svaret belönas med en inbunden bok.

Med denna bild börjar SEKLET återgivandet av porträtt av kända personligheter, eller personer som stå i brännpunkten för dagens händelser. Härigenom blir bedömandet ingalunda lättare — snarare tvärtom, skulle vi vilja tro. Man frestas lätt att bedöma folk efter sina egna åsikter och politiska ståndpunkt, eller lidelser = sympati eller antipati. Den som så gör har alla utsikter att "missa".

Sänd in uppgifterna innan den 15 april till Seklets red., Box 634, Stockholm 1.

Seklet

Redaktör o. ansvarig utgivare:

HARRY BLOM

Red. o. exp. Kungstensgatan 46
Stockholm

Tel. 31 44 20. Postgiro: 529 99.

Utkommer en gång i månaden.

Annonspris 30 öre pr. mm.

Hel sida kr. 160:—

Prenumerationspris:

Helt år kr. 4: 50, 1/2 år kr. 2: 50.

N:r 2 Februari 1943

Lösnummer 50 öre.

Självkännedom.

Att känna sig själv är att bättra sig själv, åtminstone blir det försök till bättring. Därför är predikans första uppgifter att föra människorna till självkännedom, när det skall predikas, såsom aposteln uttrycker Jesu befallning, "bättring och syndernas förlåtelse".

Till självkännedom kan man komma på inre psykologiska vägar. Mycket av den psykiska forskningen i vår tid går denna väg, ja, den är stundom ingenting annat än ett återupprepande i nya former, under nya termer och med vetenskapliga namn av gammal kristen psykologi, kristet pejlande av människohjärtats djup. En representant för denna riktning är Künkel. Dennes psykologi kan karaktäriseras som kristen individualpsykologi. Eljes är den moderna psykologien i allmänhet ensidig och grund, därjämte alltför tillkonstlad för att giva någon väsentlig valuta för djupare självkännedom.

Självkännedom hör dock till människans viktigaste uppgifter, ty är inte en av våra viktigaste uppgifter här i livet att uppföstra oss själva som personer!

Hur skall man då komma till självkännedom? Vi se tillbaka på vårt liv, vi se den väg vi vandrat. Vi ha väl gjort några erfarenheter. Dessa erfarenheter äro ju lärdomar, om vi eljes kunna lära något. Men det finns ju de, som "ingenting lärt och ingenting glömt". Efter alla dessa erfarenheter och lärdomar vi gjort borde vi väl någon gång bli fullärda. Men ju större självkännedom, desto större kännedom om ofullkomligheten hos en själv, "ju större helgon, desto större syndare". Vi se tillbaka på de olika perioderna i vårt liv och med ingen bli vi nöjda, men — nu skola vi bli fullkomligare! Vi vilja inte leva om någon period i vårt liv sådan den var, utan skulle vi leva om den, så ville vi göra den bättre. Så blir då vårt liv väsentligen en kamp om oss själva. Är denna kamp hopplös? Skall det aldrig bli någonting verkligt av oss?

Tillfredsställelsen med sig själv är alltid ett självbedrägeri, den vittnar om en inre osanning. Människor, som äro tillfredsställda med sig själva såsom idealmänniskor, bör man vara försiktig med, man kommer alltid att bli bedragen på dem. Det finns endast en väg för människan att komma ut ur sin egen paradox, sitt eget tilltrasslade jag, sin egen olösliga gåta. Det är att gå genom självrannsakens trånga port inför det allseende ögat. Det är att bli vaagd på den absoluta sanningens våg. Vad väger man? Jämt så mycket, som man har Sanningen inom sig, och Sanningen det är — Gud. Vad jag är i Gud, det är jag och ingenting mer. Det

andra är slagg, som kastas bort. Därför är jag i världen, att jag skall bli gudalik som Människosonen:

"Blir vad själviskt är förgätet,
blir inom dig gudsbelåtet
hårligare danat ut." (V. Rydberg.)

Vägen är lång, blott trägen vinner. De färdiga människorna äro odugliga. Döden är färdig, men livet är utveckling, förvandling.

Självkännedom lär oss, att vi kunna ej gå utom vår natur, vi kunna endast befordra eller tillbakatränga våra olika anlag. Detta gäller våra enskildheter i anlagen, vår individuella utrustning för denna världen. Den försagde behöver stärka sitt självförtroende och sitt mod, den överdådige öva sin försiktighet, den alltför fantasifulle behöver öva sitt verklighetsinne, den svärmiske föras in i det reella livet o. s. v. Men den som saknar skaldegåvan skall ej inbilla sig, att han har den; den som har svagt musiksinne kan aldrig bli musikutövare; den som har brist på människokännedom och barnkärlek passar inte till lärare; den som saknar språksinne, men väl har gott matematiksinne, passar inte till präst; den som har dålig observationsförmåga har ej anlag till konstnär o. s. v.

Till självkännedom på dessa olika livets områden samt att förklara och reda upp många gåtor i vårt väsende kan *frenologien* ge oss en väsentlig hjälp. För lärare, präster, läkare och jurister borde frenologien vara ett obligatoriskt studium. Nu är det snarast så, att de förbjudas att studera den, så länge som okunniga läkare och professorer släppas fram i radio och i tidsningspress för att förneka, vad de inte studerat och inte känna till. — För omkring 40 år sedan reste en ung medicine student över till London för att studera sinnessjukvård. Han kom därvid att åhöra föreläsningar i frenologi av en medicine professor. Intresset för detta ämne blev så stort, att han ägnade sig däråt och blev en framstående frenolog under många år i vårt land samt även i Norge. Hans namn var *Sten Frödin*. Han var sakkunnig på området. Bäst det är så släppa de gamla inrotade fördomarna även i vårt land. Då kommer frenologien inte längre att bli förnekad utan tvärtom att bli allmänt använd vid skolor, universitet, konstakademier och icke minst vid bedömandet av brottslingar. För att befordra det frenologiska studiet har jag intagit en avdelning om frenologien i min bok "Människokunskap". I en följande del ämnar jag lämna ytterligare material samt bevisning för de frenologiska lagarnas riktighet. — Men frenologien är endast en del av ett stort system av människans underbara värld.

V. Vallberg.

I föregående artiklar har jag behandlat de första experimenten med synålspendeln, använd för att utröna könet. Då jag lovat att ärligt berätta om hur de olika experimenten utfalla — ständigt utförda under vetenskaplig kontroll — komma läsarna att få del av dem undan för undan och i huvudsak i den ordning, som jag själv blir i tillfälle att forska.

Det är då helt naturligt att nya upptäckter då och då tillkomma, och vad som förut sagts måste fullständigas. Men jag anser att det är bättre att låta läsarna få följa med allt eftersom arbetet växer och icke vänta tills jag liksom kunde säga ett "slutomdöme", vilket skulle framstå som något fastslaget och icke företräda det sökande, som kännetecknar all verklig forskning. Envar kan också genom egna experiment bekräfta eller konstatera avvikelser.

Då nu mycket intressanta iakttagelser angående pendelutslag för könet tillkommit, är det lämpligt att jag redogör för dem, innan jag ger mig in på andra och mer invecklade problem.

Först vill jag förutskicka några vetenskapliga "fakta".

Materiens minsta byggnadsstenar, som kunna förekomma fritt, kallas molekyler. Vad gaser beträffar har man funnit att de alla innehålla lika många molekyler på varje kubikcentimeter vid samma tryck och temperatur. Vid vanligt lufttryck — 760 mm barometerstånd — och vid 0 grader Celsius är antalet 27 trillioner, d. v. s. talet 27 med aderton nollor bakfefter. Trots att varje molekyl är absolut ofattbart liten skulle dessa 27 trillioner lagda intill varandra i en linje bilda ett sammanhängande "snöre", som kunde lindas 340 gånger runt jordklotet.

Låt oss strax erkänna att skapelsen är så finbyggd, att det som för oss ter sig som den fastaste materie inför forskningen liksom försvinner ut till det stoff, som ej längre kan kallas för materie, utan snarare förtjänar att nämnas som något "andligt".

Vår kropp regleras av massor med olika krafter och en del av dem äro knutna till de mångomtalade vitaminerna, andra till hormonerna. Från binjurarna avsköndas bl. a. hormonet adrenalin, som åstadkommer sammandragning av blodkärlen. Även om man utspäder en viss adrenalinmängd tio miljoner gånger, så visar den sin närvaro. Det betyder att om man i tiotusen liter vatten droppar ett hundradels gram (0,001) adrenalin, och då borde, mänskligt att döma, ha erhållit en sådan utspädning att adrenalinet kraft vore totalt förlorat, så är de tvärtom så att adrenalinet finns i hela vattenmängden och är fullt verksamt om man tar den minsta droppe därav.

I detta, liksom i många andra fall, kan

KAN PENDELN GIVA SVAR?

man således fastslå att den biologisk-kemiska forskningen visat att naturen arbetar själv med en dosering, som är så skrämmande svag, att även en homeopat, som ju av allopaterna anses dosera till det löjväckande i sina "sockerpiller", skulle bli betänksam.

Man kanske dock ej behöver förvåna sig över att ett hundradels gram adrenalin räcker till för att "utfylla" den stora vattenmassan, när man betänker molekylnas litenhet och sagolika mängd. Man är då berättigad antaga att blott närvaron av en enda molekyl av ett slag skall påverka en hel här av andra — och dessa andra få genom detta "intryck" kanske en ny art av ordning och reda eller "spänning" eller vad man vill kalla det.

I varje fall gäller här om någonsin budet: små orsaker — stora verkningar!

När det gäller utnyttjandet av människokroppen som instrument för de undermedvetna krafter, som teckna sin förefintlighet t. ex. genom pendeln, får man därför ej förundra sig över om man åter och åter stöter på avvikelser eller får felutslag. Då en intagen föda visar sig genom ett åtminstone tillfälligt förändrat utslag av pendel, börjar man bli nästan kuslig till mods, när man söker fånga och klargöra de "lagar" efter vilka dessa mystiska företeelser verka. Det är antagligen alla dessa svårberäknliga felkällor, som tillsammans göra, att vetenskapen skyggar så envetet, när det gäller pendelproblemen, och inte är det konstigt att framkalla alldeles motstridiga resultat vid till synes likartat upplagda experiment.

Nåväl, experimenten, vad beträffar könsbestämning med synålspendeln, ha sammanfattningsvis givit följande resultat.

Pendeln hålles i höger hand och den som pendlar bör sitta med ryggen mot norr — redan detta förefaller mystiskt så det förslår, men torde ev. kunna förklaras bero på de magnetiska strålar, som ständigt omspinna jorden, och som visa sin närvaro bl. a. genom kompassen. Likaväl som kompassnålen kan människokroppen vara "strömriktande" och då är det inte konstigt utan naturligt att pendeln gör utslag som på något sätt äro beroende av magnetismen hos jorden.

1. Normalutslag, varmed jag menar den typ av pendelutslag, som enligt samstämmig upplysning använts och än i dag på många håll användas för att konstatera könet bl. a. när det gäller fågelägg:

a) Rakslag fram och åter, tecken för hankön.

b) Ring åt höger, tecken för honkön.
c) Oroliga, stötlika rörelser, tecken för hermafrodit, bastard.

2. Specialutslag, som erhållas av många människor, och i mycket stor utsträckning av starkt känsliga personer:

a) Ring, i regel åt vänster, tecken för hankön.

b) Rakslag fram och åter, tecken för honkön.

Obs! Om man tar pendel i vänster hand inträffar ofta den förändringen att man får utslagen åt motsatt håll — rakslagen gå vinkelrätt mot förut, ringen tecknas åt motsatta hållet.

Detta vänsterhandsutslag erhålles ofta med höger hand om den som pendlar sitter över åtminstone starkare jordstrålar (vattenådror el. dyl.), men vid sådana tillfällen kan också tecknet för han- och honkön byta; den som normalt har utslaget rakslag för hankön får ring!

3. Specialutslag, ej så ovanliga:

a) Ring åt vänster, tecken för hankön.

b) Ring åt höger, tecken för honkön

Dessa olika utslag kunna te sig som ett kaos, men då varje människa har sin bestämnda utslagstyp (skala) visar det, att det ändock finns en viss obruten lagbundenhet för skeendet, rätt av slag det nu är. Då man kan konstatera lagbundenheten rör man sig helt på vetenskapligt godkända vägar och måste fasthålla vid att det hela icke kan avvisas såsom tillfälligheter.

Härtill kommer ett annat mycket intressant fenomen, som dock av allt att döma, ej framträder annat än hos mera känsliga personer. Man kan genom sådana upptäckta att könsutslagen variera med personernas ålder, som man undersöker.

Barn: pojke — i regel sådär uppåt 3—5 årsåldern, visar kvinnligt utslag. Flicka — också intill 3—5 års ålder — visar manligt könsutslag.

Barn i pubertetsåldern visa "oroliga" utslag i n n n n könet tecknas och då städse rätt: för pojke blir det hankön, för flicka kvinnekön.

Vuxna: man och kvinna ge utslag direkt för han- och honkön, utslaget tecknat efter den skala, som pendeln har.

Äldre: gubbe ger kvinnligt utslag, gumma ger manligt.

Härvid är att märka att man relativt tidigt och med bibehållen mankraft ger utslag för hankön,

men en kvinna, trots för länge sedan upphörd livsalstringskraft, alltjämt visar utslag för honkön och först vid hög ålder övergår att visa utslag för hankön.

Dessa utslag stämma rätt väl överens med den biologiska forskningens resultat. Så vet man att könsanlagen hos fostret äro dubbla = både de manliga och de kvinnliga organen anläggas och först så småningom tillbakabildas endera. Ända tills pubertetsåldern kan en pendlare få utslag för motsatt kön mot vad individen har och det är ju ock först i denna ålder, som kroppen mera helt inriktas mot sitt bestämda kön. Hos gamlingar "utplånas" könskaraktärerna i viss mån och gamlingen blir mera neutral — man och kvinna närma sig åter varandra i sin kroppsliga konstitution. Törhända att mannen tidigare "förvekligas" och får ett kvinnligare psyke än kvinnan "förmanligas" och förlorar sin särprägel som moder.

Pendelforskarna tala om en "rytm" i en levande kropp. Om man tar med vänstra handen om nacken på en person och håller sin guldpendel i den högra erhålles ett utslag sålunda: är personen, som man knipper om nacken, sund och har normal rytm, då slår pendeln i cirkel, men om personen är sjuklig och har onormal rytm slår pendeln ovaler eller rakslag. En pendelforskare menar sig på detta sätt kunna tala om ifall prsonen i fråga ligger över jordstrålar — då får kroppen en rytm som ger rakslag. Det är sålunda mycket troligt att en persons kroppsrytm påverkar den skala han får vid pendling och då borde man kunna stöta på det förhållandet att en pendlare själv byter skala allt efter kroppsrytmen! Om så är fallet vet jag icke.

Allt, som hör till pendelforskning, verkar mycket mystiskt. Jag har nu haft tillfälle deltaga i ett grundligt arbete, som utförts av en pendelforskare, som varit assistent hos en holländsk medicine professor, och jag är mer än förbluffad. Trots detta fortsätter jag med bibehållen skepticism och jag är mycket tacksam för upplysningar av andra pendelforskare och särskilt tacksam för kritik av fenomenen. Det är inte utan att jag för egen del gärna skulle se att pendelutslagen kunde hänföras till ett helt personligt område och konstateras vara uteslutande mesmerism, då det liksom funnes en fullt klar och öppen väg för — den fria viljan! Det är nämligen så att pendelutslagen liksom all undermedvetenhetsforskning ytterst peka hän mot predestination = det förutbestämdas obehaglighet, och jag är i grund och botten ingen välvillig iakttagare av profetior, de bära mig överhuvud emot just på den punkten att det krävs ett oåterkalleligt skeende för att de skola gå i uppfyllelse.

C. B. Gaunitz.

Världens mest hatade man.

Av Dan Åberg.

Vem han är i dag, vill jag inte yttra mig om, men en gång för många, många år sedan, hette den mannen John D. Rockefeller. Han är död nu och det uppväxande släktet vet väl knappast något annat om honom än att han var mycket rik. Kanske var det hans oerhörda förmögenhet som gjorde att hans namn nämndes med en ton av förargelse av miljoner människor. Kanske berodde det också på det sätt han skaffade sig dessa miljoner. Ett är emellertid säkert; han var mäktig impopulär bland de arbetande massorna för en trettio, fyrtio år tillbaka.

Jag glömmmer aldrig den scen jag såg en höstkväll 1913 i ett av Pennsylvanias små kolsamhällen. Trottoaren var kantad av strejkande kolgruvearbetare, när en bil kommer susande förbi. Som på ett givet kommando tar männen upp kolbitar ur fickorna och börja bombardera bilen, som var av det öppna slaget. Jag såg hur chauffören kröp ned så djupt han kunde bakom ratten, för att undgå att träffas av de hårda kolstyckena. I baksätet hade två män dragit överrockarna över huvudet och gjorde sig samtidigt så små som möjligt. Jag begrep ingenting alls av vad som hände mitt framför mina ögon. Men en mörkhyad italienare upplyste mig om det.

— Du inte veta vem den mannen var? frågade han mig och såg på mig, som om jag var en varelse från en annan planet. Den mannen vara världens rikaste man. Han äga alla gruvorna runt denna trakt och han icke vill betala vad vi begär i löneförhöjning. Han heta John D. Rockefeller!

Må det vara mig förlåtet, om jag sedan i många år inte kunde höra namnet Rockefeller nämnas, utan att känna en viss antipati stiga upp inom mig. Det var så lätt att komma ihåg italienaren och hans kamrater med stenkolsstyckena i fickorna på de slitna kavajerna. Därför var det också med stor undran och nyfikenhet stående på en stege i ett antikvariat, som jag fick syn på en volym med namnet Rockefeller i ryggen.

Vad i all världen, hade oljekungen verkligen gett sig tid med att skriva en bok? Det hade han, och naturligtvis följde den mig hem i portföljen. Jag fick några angenäma timmar den kvällen, och jag fick en helt annan syn på John D. än jag haft förut.

På ett mycket enkelt sätt berättar världens

rikaste man, hur han började och varför dollarna hopade sig i hans kassaskrin. Det underliga med boken är emellertid att det talas mycket litet om pengar, mycket mera om människor. Och John D. Rockefeller berättar utan omsvep, att han, sedan firman stabiliserats, helst smet ifrån kontoret så ofta som möjligt. Hans största glädjeämne var att få vandra omkring i skogen och hans drömmars mål var att få utbilda sig till landskapsarkitekt. Han kunde söka i dagar och veckor efter ett bestämt träd och när han en gång fann det, gav han sig ingen ro förrän det blev upptaget med rötterna och fraktat dit han ville ha det.

Hans kompanjoner var nu inte så förtjusta i denna rockefellerska hobby. De klagade över att han splittrade sig alldeles för mycket. Oljekungen svarade då med att sluta upp att komma alldeles till kontoret och gav sig helt och hållet träden och buskarna i våld. Det fanns telefon i huset, menade han, och var det någon som ville honom något, var det ju en enkel sak att ringa upp.

Mycket skall också vara denne man förlåtet när man får höra hur han fostrade sina barn. De fingo aldrig några slantar utan att först ha gjort rätt för dem. När flera av Rockefeller jr:s skolkamrater åkte hem i sina egna bilar, fick han vackert ta bussen. I hemmet, och i synnerhet då vid matbordet, nämndes aldrig pengar eller affärer. Barnen skulle inte få för sig att de voro någonting märkvärdigare än andra.

Kanske är det nu också så, att vi människor ha litet för lätt att döma andra. Särskilt då om dessa personer äro högtstående och ha någon makt över oss. Rockefeller, med alla sina miljoner, var kanske när allting kommer omkring inte så penninghungrig, inte så girig, eller ens så hjärtlös, som hans dåtida fiender sökte göra honom till. Kanske var det bara det, att han hade lättare för att se var pengar kunde göras? Att han inte var någon slösare är allom bekant. Oändligt mycket nytta har också hans pengar gjort i olika delar av världen. Kanske han i alla fall bara var en vanlig människa, med en vanlig människas brister och fel.

Jag förlåter honom mycket därför att han tyckte om trän.

Are Waerland: Omvändelsen till livet.
Ny Nords förlag, Lidingö. 12:30.

En sådan standardbok som denna vill man ej ge en vanlig bokanmälan såsom "en bok för dagen", utan man sätter den under rubriken "märkliga böcker", oavsett om boken utgavs under den klassiska forntiden eller den dag som nu är.

Jag ville först och främst enträget nödgå läkare och präster att inte bara läsa litet i boken utan verkligen genomstudera den. De kunna ju hoppa över eller stryka över några sidor eller meningar, som de taga anstöt av. Men om man tar bort t. ex. 10 sidor av 574, så har han ändå 564 kvar, och dessa äro späckade av den allra nödvändigaste kunskap och väckelse för nutidens människor. Och jag vill tillägga, att det är bäst att med det första förskaffa sig denna visdomsbok, ty om medicinalstyrelsens förslag till kvacksalverilag antages av riksdagen 1943, så kan denna bok komma att bli beslagtagen. Enligt detta förslag får nämligen ingen bok, tidning, tidningsartikel o. s. v. utgivas utan att vara godkända av det höga rådet. Och näppeligen lär det komma att godkänna denna bok, som visserligen inte fäller någon dom över, men likväl tydligt ogillande relaterar t. ex., att en nyss vorden moder på B. B. erhåller till föda "havregrynsgröt, kokt på ångpreparerade havregryn, ett ägg, smörgås med anjovis, rökt medwurst eller dylikt, starkt kryddad smörgåsmat och som avslutning en eller två koppar kaffe. Till middagen kött- och fiskrätt med råskalad, urkokt potatis och en söt efterrätt. Till kvällsmåltiden t. ex. sylta och rödbetor i ättika, skinkomelett med te efteråt och en smörgås med litet köttpålägg." Nå, detta är ju så det kan vattnas i munnen på vilken restauranggäst som helst, riktig kalasmat. Det fattas bara snapsen och kanske cigaretten. Visst bör väl varje kritik mot sådan diet nedtystas! Och varje lära av annat slag förbjudas! Eller manne yrkandet här ovan att boken bör läsas av läkare är berättigat, då man hör, vad en barnsängskvinna kan bli trakterad med på B. B.?

Att söka referera innehållet i en bra bok på några hundra sidor förefaller nästan som ett helgerån. Det är som att pressa saften ur en frukt och räcka gästen cellulosan. Jag vill ej heller göra ett sådant försök utan endast göra några reflexioner och antydningar.

När man läser om "hälsans sju pelare" kommer man att tänka på Salomos ord: "Visheten byggde sitt hus, högg sina pelare sju." När man läser om den pastöriserade mjölken, den konstgödslade jorden, den förvända dieten, de fördärliga njutningsmedlen, vaccinationer o. s. v., måste man pendla mellan gråt och vrede över det tillstånd, som nu är.

Vi fasa över kriget och dess förstörelse

Märkliga böcker:

Waerland: Omvändelsen till livet.

Carrel: Den okända människan.

av människoliv, men vi vilja icke begripa, att detta framgår ur en i alla avseenden förvänd tid och att om icke en bättring sker både i tanke och liv, så kommer ändå hela släktet att gå om intet. Vill man avskaffa krig etc., så måste man avskaffa dess orsaker, som ligga i det förvända levnads- och tänkesättet. Jag brukar säga, när människorna jämla sig över "det förfärliga kriget", att de finns något, som är ändå värre, och det är orsakerna till kriget. Men hur skulle de kunna göra något för fred i världen, som inte vilja begripa, att orsakerna komma inifrån, från obotfärdiga sinnen, som endast vilja leva för njutning och själviska syften, oförmögna att ändra falska meningar och falsk livsföring!

"Omvändelsen till livet" är en botens predikan, då det gäller hela den jordiska tillvaron och denna kan ju ej lösgöras från den överjordiska: "Den som är trogen i det minsta, han är ock trogen i det mer är" och tvärtom, och "om I icke ären trogna i den orättfärdige mamon (d. v. s. de jordiska tingen), vem skall då kunna anförtro eder det sannskyldiga goda". Tål man inte att höra förkunnelse om en rätt livsföring i det lekamliga livet, så blir det religiösa endast fraser och skrymteri, kanske bara känslostämningar och "sociala intressen", men utan den levande förnyelsen. Men förnyelse endast till den yttre livsföringen har ju ej heller någon omskapande betydelse, om den inte åtföljes av den förnyelse, om vilken den andlige säger: "Förnyen eder i edert sinnes anda!"

Den bok det här är fråga om, är inte bara nedbrytande, den är tvärtom i ännu högre grad uppbyggande. Vi torde framdeles återkomma till olika delar av densamma. För dagen uppställa vi endast ett problem till besvarande.

Denna bok är billig i förhållande till sitt omfång och sin utstyrel, men den är dyr för den som har ont om pengar. Om illustrationsmaterialet skall jag denna gång inte uttala mig, det ligger alltför högt över det vanliga måttet. På något av de stora ekonomiska förlagen skulle denna bok betinga ett pris av ytterligare minst en femma. Men det blir likväl för många ett problem, hur man skall kunna köpa boken. Den ene föreslår jag att spara in en och

en halv liter på motboken — sen han läst boken skall han spara in mycket pengar på både motboken, medicin och mycket annat. En annan föreslår jag att spara in dessa pengar på tobakfasta. En annan på tidsningsfasta, t. ex. den kolorerade pressen, ja, det finns ju så mycket man kan utbyta mot t. ex. just ifrågavarande bok. Den som köper denna bok och följer dess råd skall snart förtjäna igen den flera gånger om.

ALEXIS CARREL: *Den okända människan.*

Carrel är känd som nobelpristagare. Även om han detta icke vore, skulle hans namn vara känt även utom fackmannakretsar. Hans verksamhet som kirurg, upptäckten av insulin för sockersjukan samt hans verksamhet som vivisektor intresserar oss emellertid icke i samband med ovanstående boktitel. Det förvånar snarast, att en man med så klara moraliska för att inte säga religiösa begrepp kunde syssla med vivisektion.

Den bok, som bär ovanstående titel, borde ha verkat som ett väckande basunaljud över hela världen. Dess amerikanska titel är "Man the Unknown". Den blev visserligen översatt till svenska, men man har ej mycket hört till den. Den upplaga, som trycktes, har gått sin tysta gång till en bokhylla här och en annan där, till dess upplagan tog slut. Så blev den tämligen oskadlig för den kultur, som är, och dess glid mot allt djupare avgrunder för att stöta samman i kaos, om ej en omvändelse och förnyelse kan ske.

Bokens titel "Den okända människan" ger oss redan en antydning om bokens innehåll. Den är, som denna titel anger, i första hand en kritik av de försummelser, som skett inom nutidens vetenskap. Man har så sysslat med de yttre tingen, att man glömt tillvarons inre värden. Man har ägnat sitt in-

Är framtiden förutbestämd.

IV.

I föregående avdelning nämnde jag, att vi nu skulle göra en granskning av fjärrskådaren Anton Johanssons mycket omdiskuterade syner. Först skola vi dock redogöra för ett motsvarande fall från förra århundrandets början.

Under åren närmast efter slaget vid Jena, d. v. s. 1806, då Napoleon besegrade den preussiska hären, lät en tysk bonde Johann Adam Müller mycket tala om sig på grund av sina förutsägelser om Napoleons nederlag framdeles i Ryssland, Moskväs brand, Preussens uppstigande, tyskarnas krigståg mot Frankrike och mycket annat. År 1816 utkom en bok med protokoll och brev över en resa, som han

trasse åt det mekaniska så ensidigt, att t. o. m. människan snarast betraktats från denna synpunkt, allra helst av läkarvetenskapen. Det är märkligt, att sådana uttalanden göras av en av världens främste kirurger. Vi förstå, att denne ej kan gå förbi själsläkekonsten.

Men läkekonstens första uppgift är ju att ställa sjukdomsdiagnos. I den nu nämnda boken har Carrel såsom en stor människokännare och såsom en som ömmat för människosläktets väl visat, varutinnan bättring och förnyelse måste göras och varigenom detta skall ske.

"Den okända människan" är som sagt utgången i bokhandeln. Ej heller den amerikanska upplagan kan under nuvarande förhållanden anskaffas. Vi ämna därför i "Seklet" upptaga vissa huvudpunkter i "Den okända människan" till behandling, varigenom läsekreten skall erhålla bokens huvudsakliga synpunkter i lättfattlig form jämte kommentarer — en stor del av denna stora bok kan i dess mera vetenskapliga form ej heller äga större intresse för vem som helst.

Utan att behöva anskaffa en dyrbar bok, som för övrigt ej längre är tillgänglig, erhåller således läsaren av "Seklet" kännedom om, vad en av tidens mest bemärkta personer haft att säga sin samtid.

V. Vallberg.

företagit 1807, enligt hans uppgift med ett gudomligt budskap till Konungen Fredrik Wilhelm den tredje. Konungen hade mottagit honom väl och bätt honom utan fruktan säga allt utan att dölja något. Han omtalade då för konungen, att han hade haft flera olika syner och uppenbarelser, varvid en gammal man hade visat honom några kapitel hos profeten Jesaja, vilka konungen borde läsa och regera efter. Den gamle mannen hade sagt honom, att Gud hade utsett konungen och den ryska kejsaren att besegra Napoleon.

Samma år 1816 utkom en annan skrift, utgiven av en person Wilhelm Ehrlich "Johann Adam Müllers historia, syner och förutsägelser". Här omtalar författaren, att han haft ett samtal med Müller den 4 januari 1815, vilken på grund av nya uppenbarelser var övertygad om ett inom närmaste tiden förestående krig med Frankrike. Då Ehrlich hade velat veta, på vilka grunder han antog detta — kongressen i Wien pågick då som bäst — så hade Müller endast småskrattat: "Ja, det förstår jag inte själv, men anden har sagt mig, att det åter skall bli krig med Frankrike, och det snart." Emellertid inträdde efter Wienkongressen en djup fredlig stämning, och ingen tänkte på möjligheten av ett krig inom den närmaste tiden. Författaren sammanträffade ofta med Müller och brukade skämta med honom om hans förutsägelse om det snart kommande kriget. Müller tog skämtet med lugn och berättade alltjämt om de uppenbarelser, han haft vid jultiden, och sade: "Ni skall få se, att det kommer alltsammans att slå in, ty Anden kan icke ljuga." Ju djupare freden förnamns i Europa, desto mer skämtade författaren med skådaren. Men denne svarade: "Och jag säger er, nu dröjer det inte alls länge! Nu bryter det strax löst emot Frankrike." Nu skulle Ehrlich företaga en resa, men blev förhindrad för ett par dagar — och så en dag läste de i tidningarna, att Napoleon lämnat Elba och landstigit i Frankrike. "I samma ögonblick, då jag läste detta", säger Ehrlich, "rättade jag mig själv genom utropet: Så hade Müller ändå rätt!" Nu kunde det ha varit Müllers tur att skratta åt de andra, men han sade endast, såsom om hade han synen för sina ögon: "Jag sade er ju alltjämt, att det måste ske, det måste ju ske. Ty Gud kan inte ljuga." — Vid den tid, det här är fråga om, blev en siare

hellre trodd än i våra dagar, hur mycket än denna s. k. upplysningstid anses ha varit en tid av förnekelse av det övernaturliga. Man jämföre, huru den preussiske konungen mottog denne man, med huru Anton Johansson bemöttes av regeringarna och andra i Norge och Sverige, av tyska ministrar m. fl. Han fick inte alls framföra sitt ärende.

Det ligger ett hundra år mellan denne siare och Anton Johanssons syner. Vi skola nu erinra om denne senare man och en del fakta angående honom och hans förmåga av förutseende.

Den fullständigaste och riktigaste boken om Johansson är den som hette "Nya syner" och som utgavs av redaktör Gustafson*1920. Även den som utgavs av Ljungström är tillförlitlig, då dessa båda grunda sig på personliga samtal med Johansson.

I den förra av dessa böcker får man en klar framställning av, vem Johansson var. Alla personer, som kunna tillmätas någon förmåga att förstå en sådan person och som kommit i närmare kontakt med honom, ge honom de bästa vitsord som en ärlig och from människa utan skrymtan och förställning samt därjämte såsom en intelligent och omdömesgill person. Bland dessa märkes även ärkebiskop Söderblom. Den 80-åriga professorn Waldeyer i Tyskland, för att nämna ännu en person, uttalar sig sålunda om Johanssons syner: "Ack, det finnes så mycket i världen, varom människorna ännu icke hava en aning. Vem visste t. ex. för en 20—30 år sedan något om radium och dess underbara krafter. Man törs därför aldrig säga omöjligt, ty vad som i dag är omöjligt, är om några år icke längre en omöjlighet." Detta sade han med anledning av att det i Sverige fanns s. k. specialister, som förnekat möjligheten av sådana upplevelser som Johanssons, d. v. s. i allmänhet syner och drömmar om framtiden såsom havande en bakgrund av verklighet.

Johansson härstammar från släkter, som bott i Sorsele i Västerbottens Lappmark. På hans mors sida hade funnits en man, som kallades profeten på grund av sin förmåga av förutseende. Han liksom de flesta inom släkterna hade varit en gudfruktig och redbar man. Eljes kände ej Johansson till, att någon haft siaregåvan bland föräldrasläkterna.

Anton Johansson hade haft inte bara den stora synen, som blivit omskriven, sedan den föranlett hans resor för att varna de styrande i olika länder, utan även händelser av mindre omfattning beträffande andra människor. Samma natt, som den stora meddelelsen kom, fick han meddelande om, att hans brorson skulle drunkna, vilket synes ha styrkt Johansson själv i hans visshet om, att även det övriga han såg och hörde skulle ske i sinom tid. Han såg brorsonens olycka precis så som den

sedan skedde, vilket har en särskild betydelse i förutseendet, att det kan upprepas i verkligheten precis så som det förut blivit sett, ända in i detaljer. Vi ha sett det även i exempel anförda i det föregående.

Vad är nu faktum med avseende på Anton Johanssons stora syn? Var det bara en hallucination, en inbillning? Har Johansson berättat den före händelsernas inträffande eller först efteråt? Hur böra synerna tolkas?

Det var natten till 13 nov. 1907, som J. hade de uppenbarelser, han beskrivit. Huru starkt han själv var övertygad om deras verklighet framgår av många förhållanden, dels omtalade han dem för några personer redan under de första åren efter denna tid, dels — och detta är det viktigaste — företog han i slutet av år 1913 den kända resan till Kristiania och Stockholm. Han hade då fått en ny uppenbarelse, att tiden för det stundande världskriget var nära.

Om en sak kan icke disputeras, nämligen att J. på något sätt sett syner och hört röster, som förutsagt det stora världskriget, samt att intrycket därav var så starkt, att han för lånta pengar gav sig ut i den för honom okända stora världen för att varna de styrande, särskilt den tyske kejsaren, för kriget.

Det finns även vissa detaljer, som han yttrat till flera personer, av vilka en del publicerades i tidningarna vintern 1913—1914. Men vid denna tid var talet om möjligheten av ett krig något som på tongivande kretsar i de skandinaviska länderna hänades såsom orimliga, varför Johansson nästan överallt mötte oförstående människor och de som lyssnade till honom ville ej utsätta sig för att vara lättrogna svärmarer. På grund av dessa förhållanden blevo endast obetydliga delar av detaljerna offentliggjorda vid denna tid. Johansson själv blev också mera sparsam på meddelanden, då han ej fann genklang hos människor utan överallt möttes med misstroende.

Vad själva saken beträffar, så är det emellertid icke detaljerna, vad som kan vara verkligen iakttaget från början eller möjligen senare förvanskad eller förväxlat hos J. eller sedermera tillkomna "vakna drömmar", det är icke detta, som kan äga det största intresset utan om ett förutseende verkligen finnes och om Johanssons uppenbarelser verkligen äro en förutsägelse och ett förutseende. Och därom kan ingen tvekan förekomma, om man tar del av, huru allt förhöll sig. Alltså hade det redan 1907 kommit därhän på grund av föregående orsaker, att världskriget måste komma. Vi skola i det följande vidare behandla, vad detta kan innebära och en del detaljer av Johanssons förutsägelser, som kunna anses tillförlitliga.

Märkliga människor.

Bernhard av Clairvaux.

En abbot Robert hade uppfört ett kloster i en öde skogstrakt i Frankrike för att i största stränghet leva avskild från världen. En dag stod en ljuslockig, smärt yngling, tänd av fasta och späkningar, utanför klostrets port och begärde att bli upptagen som medlem i detta kloster, det strängaste han kunde finna. Abboten och de få munkarna i det dittills tämligen okända klostret upptog honom med glädje. Denne yngling var den sedermera så berömda Bernhard med igenkänningsnamnet "av Clairvaux". Med honom följde inom kort trettio andra unga män, mest av adeln.

SEKLET

är läsekretsens egen tidning. Den är inget ekonomiskt företag. Dess medarbetare äro i allmänhet obetalda, redaktionen beräknar ej vinst av densamma. Men då man ej heller vill göra förlust, så kommer antalet prenumeranter och antalet försålda tidningar att avgöra tidningens format och redigering.

Hjälp till att sprida Seklet!
Seklet har en uppgift att fylla i den stora tidningsfloden.

Bernhard var född 1091 av riddareätt. Hans föräldrar voro fromma. Hans moder, som förnämligast hade hand om barnens uppfostran, gav dem redan från början en nästan klosterlik uppfostran, "snarare för öknerna än för hovet". Modern dog dock redan innan Bernhard var vuxen, men hon förblev alltid i barnens minne. De flesta av hans bröder ägnade sig åt riddarlivet, men Bernhard kom att gå en annan väg.

En dag, när den unge mannen gick försvunnen i tankar, vilken levnadsbana han skulle välja, tyckte han sig se sin moder, som vinkade åt honom, Strax intill, där han var, låg en kyrka. Han skyndade in i denna, föll på knä, grät och bad och lovade Gud att bli munk och leva och dö som sådan. Det var den tidens väg till fromhet och tjänande av Gud.

Bernhard visade redan tidigt en oerhörd viljekraft och makt över sig själv och

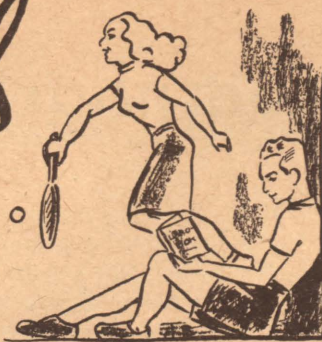
skulle snart även visa sig äga en lika makt att behärska andra. Ingen enskild andlig har väl haft en lika makt över sin samtid som han. Hela sin släkt drog han med sig. En av hans bröder, Gerhard, visade sig mest motvillig att följa honom klostervägen. "Jag vet", sade Bernhard, "endast lidanden kunna föra dig till besinning". Härvid lade han sin hand på hans sida och tillade, "Snart kommer det att ske, att en lans skall göra en stöt mot denna sida och öppna ditt hjärta för frälsningen." Denna siaregåva jämte kraftverkningar visade sig Bernhard äga på mångfaldigt sätt. I det nämnda fallet gick förutsägelsen i fullbordan. Brodern blev i en strid sårad av en lans och tillfångatagen. Sedan han blivit frigiven blev även denna i likhet med bröderna munk.

Bernhard hade läkekonstens gåva i hög grad. Från alla håll strömmade sjuka till honom, sinnessjuka, nervsjuka, förlamade, döva, blindade o. s. v. Han bad för dem, lade händerna på dem och gjorde korstecken över dem — och många av dem blevo botade. Många ögonvittnen ha bekräftat saken.

Vid ett tillfälle, då han besökte staden Metz, samlades som vanligt människomassor vid hans besök. I spetsen för dessa voro biskopen och stadens mest ansedda män. På dessas begäran tillrättavisade han greven Henrik av Salm för hans fientliga och hårda uppträdande mot staden och folket och bad honom ingå fred och förlikning. Men denne förblev obeveklig. Man hade härvid nyss framfört en döve till Bernhard för att han skulle bota honom. Nu vände sig Bernhard mot greven i det han vände sin genomträngande blick mot denne: "Ni har inte velat höra mig", sade han, "men inför edra ögon skall genast denne döva få sin hörsel". Och då nu så skedde, kastade sig greven förskräckt för Bernhards fötter och gick in på allt, vad han begärde.

Som talare och predikant hade Bernhard en enastående makt över människorna. Även när han talade för människor, som ej förstodo hans franska språk, så blevo de gripna av hans tal. Han var drivfjädern i det andra korståget. Han reste omkring och predikade korståg mot de otrogna (muhammedanerna), som hade bemäktigat sig det heliga landet. Överallt samlade sig stora skaror för att delta i korståget. Huru detta misslyckades och rann ut i sanden berättar oss kyrkohistorien. Den olyckliga utgången bidrog också att bryta

Ungdomens sida

Det frusna spåret.

Snön lockar till skidfärder.

Att äga ett par skidor förpliktigar till att sköta dem, sätta dem i spänn, valla dem och smörja bindningarna så att lädret blir mjukt och hållbart. När skidorna ställas undan efter utfärden, då skola de icke resas så att solen lyser på dem, ty därigenom kunna de lätt bli skeva, ej heller skall bakändarna köras ned i snön, då man alltid riskerar att snöklumpar frysa fast eller att isbildning inträder där skidan möter snön. Att skidorna och fotstället skall borstas rent från snö efter användningen behöver knappast påpekas och har snö klumpat fast, då får man icke skrapa bort klumparna, de skola tinas upp, annars kan man lätt skada glidytan.

Att färdas i skog och mark är en stor fröjd, men man kan fara fram på olika sätt. Naturen blir för den, som blott rusar iväg, allenast ett panorama, en samling ku-

lisser, och får icke tillfälle att växa in i människans själ som det fridskapande läkemedel, som naturen alltid är. Tid till eftertanke kan det aldrig bli för den, som bara skall framåt, det blir ungefär som en bilresa, man hastar iväg för att "se så mycket som möjligt" och får i själva verket icke se något alls i meningen att uppleva.

Jämför en bilresa med en färd i sakta mak på ett hästdraget timmerlass: bilisten kan visserligen skryta med att han är "berest", men körkarlen på hästlasset han gör en annan och vida anderikare resa — han åker icke förbi, han kommer sakta och stilla in i naturens levande rytm. Varför?, jo, av det ytterst enkla skälet att människans sinnen äro så danade att deras upptagningsförmåga är avpassad efter takten att gå. Människan skall icke flyga, och redan när hon springer förlorar hon möjligheten att göra goda iakttagelser.

Naturmänniskan färdas sakta. Hon

ned Bernhard. Hans sista bragd skulle dock bli att försona stridande.

Stormännen i trakten av Metz hade besegrat och undertryckt allmogen. Biskopen i staden ville åstadkomma en förlikning och tillkallade Bernhard. Samlande sina sista krafter stod denne upp från sitt sjukläger och kallade tillsammans delegerade från båda parterna. Men de övermodiga riddarna ville icke höra honom utan avlägsnade sig och vände honom ryggen, och så började man åter att på båda sidor rusta sig till strid. Men Bernhard var lugn och sade till dem, som voro i hans sällskap: "Var bara lugna, den efterlängtnade freden skall komma. Det blev mig anvisat i natt i en dröm." Därefter berättade han, att han drömt sig hålla en mässa och sjungit: "Ära vare Gud i höjden och frid på jorden." Samma dag fick han bud från stormännen. De hade ändrat sinne och ville ha ett nytt sammanträde. De hade sett människomassorna, som strömmade till för att se den märklige mannen, de kände till hans gärningar och sade, att de måste höra, vad den man hade att säga dem, genom vilken Gud hade gjort så sto-

ra gärningar. Förlikningen lyckades. Bernhard återvände till sitt kloster i Clairvaux, varest han kort därefter lämnade det jordiska, år 1153.

Namnet "av Clairvaux" hade han, emedan han i en dalgång känd som tillhåll för rövare, ödlig och avskild, byggt ett kloster. Det i vilket han först blivit upptagen blev nämligen inom kort för litet. Han stiftade i och med detta kloster i Clairvaux en ny klosterorden, som fick stor utbredning. Denna orden kallades cistercienserorden. Den hade kloster även i vårt land, i Varnhem, Sko(kloster), Alvastra. Under det trettonde århundradet hade denna orden redan 2.000 munkkloster och 6.000 nunnekloster spridda i olika delar av Europa. Ett av denna ordens nunnekloster var Vårfruberga på Fogdön nära Strängnäs.

När Gustav Vasas reduktion i samband med reformationen genomfördes, så upplöstes alla kloster, munkar och nunnor måste ge sig ut i privatlivet. Vid denna tid hade också det i sig själv onaturliga klosterlivet mångenstädes urartat.

granskar alla spår, lyssnar till alla ljud, uppmärksammar om en gren guppar och hör prasslet av skogsråttans fötter, naturmänniskan är så ett med livet runt om, att hon känner inom sig när hon kommer i närheten av en osedd levande varelse.

När Nordlandets bebyggare ha en bestämmd uppgift att fylla på en plats utom hemmet, då skida de upp de frusna spåren. Spår till slättermyren, där vinterhöet är, spåret till närmaste granne, till vintervägen neråt kyrkbyn, spåret till de marker, där snarorna och gillren sätts ut. När nordbon har målet för färden given, då färdas han i det frusna spåret därför att då är vägen bara till för att avverkas.

Men när nordbon är ute i skog och mark för att fröjdas eller för att utspana var det vilda finns, då gör han färskspår, då går han steg för steg, då lever han med i allt som sker runt omkring.

Nutidens rastlösa människor köra ständigt i "frusna spår" — det gäller inte bara vägen till och från arbetet, utan över huvud taget allt vad de företaga sig. Så är det med tidningsköpet, novell-läsandet, uppköpen i affärerna, matlagningen, nöjena, bekantskapskretsen... allt är tillrättalat, går beständigt efter en utstakad bana... och stadsbons skidutflykt anordnas efter frusna spår och färdeledare visa vägen.

Nu sova björk och ljung.

Men hur många är det, som se skillnaden på de nakna lövträden, hur många är det, som veta att rönnens bladknoppar ge vädermage och sätter blodet i omlopp, att brakvedens bark kan användas till framställning av fyrverkeripjäser, men ock som ett utmärkt magrensningsmedel?

Det frusna spåret går förbi naturens hemligheter och avskräcker från det själsfördjupande forskandet i naturens liv... färskspåret, det man går upp själv, det som ristar sin bana i den vita snön, det går fram till rönnen och brakvedsbusken, det leder till skapelsens källsprång, och där lär man sig att fråga, att forska, att tänka, att leva rikt och givande!

Den som lägger färskspår, den tar sig tid, den går inte vägen för färdandets skull, går icke för att hinna ett förutbestämt mål, den färdas efter modellen att det är så roligt att vandra på en obekant bana för att se vart vägen tar vägen och för att under tiden uppleva allt det, som färden bjuder.

Mänskligheten kallar de människor, som lägga upp färskspår, för banbrytare, men sådana, som gå i de frusna spåren, dem kallar man eftersägare, och de höra till den andefattiga skaran, som likt röret vaggar dit vinden vill.

Människorna behöva banbrytare, sådana som lägga färskspår!

Varför? – Därför.

1. Vad menar man med gråverk och i samband därmed räkne-enhet timmer?
2. Den 28 dec. är Mehlsö barns dag — vad åsyftas därmed?
3. När européerna kommo till Nordamerika förde de med ett ogräs, som indianerna kallade "den vite mannens fotspår". Snart lärde sig indianerna att använda växtens blad som sår-läkningsmedel och till att fördriva varbildningar. Vilken växt var detta?

Svaren på frågorna i Seklet n:o 2.

1. Hund och katt äta gräs, när de ha magen i oordning. Vanligen beror deras gräsätande på att de plågas av mask, och då inälvsmasken likt många andra (lägre) djur rättar sina livsyttningar efter månens faser är det vanligt att gräsätandet förekommer vid månskiften — ej sällan blir det då ombyte i vädret och härav kommer uppfattningen att det blir regn eller oväder när hund och katt förtära gräs. Det är icke väderleksbytet som förorsakar gräsätandet utan inälvsmasken.
2. Med tänjning menar gymnasten en genom ideligen upprepade likartade böjrörelser åstadkommen ökad sträckförmåga i en eller en grupp av muskler. Dansken Buck är känd för sina kanske till viss överdrift övade tänjningsrörelser.
3. Amazonmyrornas slaguppställning karakteriseras av en stark anfallscenter med svaga griparmar, som ytterst i kniptångens ändar ha kraftiga anfallsstyrkor. Sedan fienden inringats anfaller såväl centern som griparmarnas ändspetsar, men inringningen slutar ej helt, utan en återtagsväg lämnas fri. Fienden gripes av fruktan för att inringas och skyndar att fly genom den lämnade öppningen — snart gripas de vikande av panik. Jämför hur en folkmassa uppträder i en brinnande lokal med öppna dörrar: det blir snart fullständig panik och människorna trampa ihjäl varandra i dörröppningen och blockera denna, medan besättningen på ett sjunkande fartyg, som saknar en sådan väg till räddning, tvingas att se faran och döden i vitögat och därför uppträder sansat och modigt. En inringad härstyrka samlar sig snart för att slå sig ut — när återtagsvägen är stängd uppstår istället för panik ett växande mod.
4. Den lappländska gåtan om "luden liten Lätta" syftar på brödnaggen, som förfärdigas av fåglars fjäderpennor. I folkskolans läsebok står en mycket snarlik vers, som emellertid förklaras syfta på skatan, som hoppar på gärdsgården.

Belönad för räddningsbragd

med Carnegiemedalj, silverur och 500 kr. i kontanter blev 11-årige Viktor Ferm, Tjuvhult, Ryssby, Småland för en tid sedan. Han hade nämligen i maj månad f. å. räddat en yngre kamrat från att drunkna i Helgeån. De båda pojkarna hade suttit på var sitt ställe vid åkanten och metat, då den yngre kamraten som hette Evald föll i ån. Viktor såg icke när han föll i, men då han råkade se åt det hållet där

Evald suttit saknades denne vid ån. Viktor skyndade då dit och såg några bubblor på vattnet. Bäst han stod och tittade på dessa flöt Evald upp på ytan. Utan att betänka sig och icke simkunnig kastade sig Viktor i vattnet och fick fatt i Evald och arbetade i vattnet med honom mot land. Till slut fick han tag i en gräskant och lyckades hala upp kamraten och sig själv. Icke heller Evald var simkunnig. Viktor säger, att han själv förvånas över att vågstycket lyckades — men det var "knogigt i vattnet".

Ldn.

Vintersovare.

Fall julesnö!

Vet du vilka djur, som lagt sig att sova, när vintern kom?

Björnpappan lade sig på en klipphylla och snön kom och höljde honom. Där ligger han i djup sömn ända tills vårens sol smälter snön.

Björnmamman kröp in i en grotta för att sova tills det nya året kom, då måste hon vakna för att ordna med de små ungarna, som bli hennes. Men inne i grottan stannar hon och ungarna ända tills vårsolen lyser varmt.

Igelkotten får brått, när det blir höst, och särskilt glad blir han om han hittar en stor lövhög. I den kryper han in och ordnar sig ett bo, rullar ihop sig som ett nystan och sover tryggt och har det skönt. Snön faller över lövhögen och dess varmare blir det hos igelkotten.

Fladdermössen kunna icke finna några insekter att äta när frosten kommit, och då flyga de in i gamla ihåliga träd. Där krypa de ihop, den ena intill den andra. De hålla sig fast med bakbenen, huvudet

hänger nedåt, och de skinntunna vingarna svepa de omkring sig som en kapp. Där i trädet sova de och värma varandra, men kallt blir det i deras palats, det kommer icke så mycket snö att den täcker ingången.

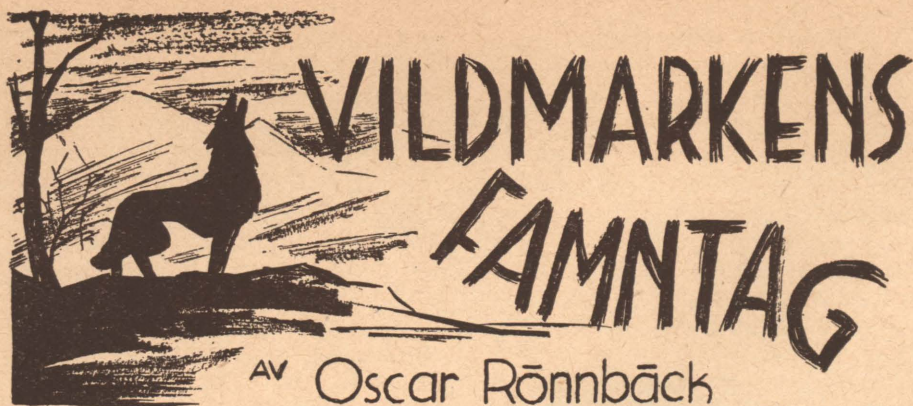
Ekorren är väl känd och han är ingen vintersovare, men en annan liten gnagare, som få människor sett — den långsvansade bytingen hasselmusen, som också har långa hår på svansen och som hoppar i hasselbuskarna lika vigt som ekorrarna, han sover hela vintern väl gömd i en jordgrotta.

Grävlingen är också en figur, som kryper i ide, när det blir vinter, men han sover mera efter vädret än efter årstiden. Blir det blida dagar under vintern, då stiger han upp och tar sig en titt ut i markerna. Alltid kan han hitta en råtta, kanske han kan överraska en hare eller en sömnig orrhöna, och om dörren till höns-huset står öppen, då smyger han in och slaktar. Tidigt på våren tassar grävlingen ur idet och börjar sitt sommarliv. Natten lång strövar han omkring och det är därför att han och hasselmusen äro nattdjur, som man så sällan får se dem.

Bävern, som förr fanns i hela vårt land, bor nu i svåråtkomliga bäckar och sjöar uppe i fjällens rike. Vintertiden sover han i sitt fina hus, som han byggt av grenar och jord, men likt grävlingen sover han ej så tungt. Ett förråd av grenar och kvistar har han dels inne i huset, dels på bottnen i vattendraget, och då och då ruskar han sig vaken och äter knoppar och bark. Han vet att det är lättare att hålla sig varm om magen är full med mat.

Ormarna och ödlorna lägga sig i hål, ofta många tillsammans, och de sova hela vintern, paddor och grodor likaså, men grodor, som bo i sjöar, bruka ibland hålla sig vakna hela vintern och trögt vandra omkring och sluka småkryp i vattnet. Människor, som hugga hål i isen för att fiska, få ej sällan se grodor komma upp ur vaken för att andas frisk luft. Är det då kallt, då stelna de och frysa till isklumpar, och då tror man naturligtvis att de äro döda. Om man försiktigt tinar upp dem börja de på att sparka och snart hoppa de glada omkring. En groda kan ligga infrusen en hel vinter och tina upp till liv på våren, men oftast hittar räven eller kråkorna de grodor, som krupit ur vakarna, och då äta de strax upp dem.

Om det blott är ett fåtal av de stora djuren, som sova under vintern, så är det istället en regel att de små djuren ligga i vinterdvala. Flugor och mygg, sländor och fjärilar, humlor och skalbaggar — alla sova de gott, och du vet att även bina försjunka i dvala. Men bina kunna väckas, och det gör talgoxarna när de bli hungriga. Då bulta de på kupans flusterbräda och bina vakna och undra om det är vår och

En berättelse från svenskt Nordland. Förtätad spänning, sagostämning och storvulen karghet möter oss i landet ovan Polcirkeln — landet, som Gud skapat för Män...

III.

Morgonen grydde svagt, eller kanske var det endast stjärnornas ljus och den bländvita snön, som löste upp ödemarkens rofulla stillhet, när Axel Ek slängde sin välpackade ryggsäck upp på sina kraftiga skuldror, drog ned vargskinnsluvan och trädde ut ur stugan. Det var bitande kallt. Andedräkten stod som ett vitt moln runt honom, när han gjorde några djupa ut- och inandningar, innan han böjde sig ned och spände fast skidorna. Winchestern hängde lätt tillgängligt över högra axeln. Nyss hade han laddat den med sex dödade skott, och genom sinnrikt anbragta remmar satt geväret så till, att det inte hindrade skidåkningen, men ändå på ett ögonblick var klart till användning.

Tjappo satte i väg efter spåret, liksom om den känt vad saken gällde, och med kraftiga stavhugg följde Axel. De gingo sitt hemfärdsspår från i går, och snart

hade de hunnit vargspåren. Den ena kilometern lades till den andra. Ibland gick spåret nästan rakt, ibland slingrade det kraftigt. Här och var hade flocken spritt sig, liksom sökande, men så hade den samlats igen och fortsatt.

Axel Ek visste väl, att han knappast skulle träffa på bestarna. Så här dags hade de antagligen hunnit långt, voro kanske många mil härifrån, men han ville förvissa sig om, vilken riktning de tagit, för att under kommande dagar möjligtvis kunna spåra dem på annat håll och få tillfälle till ett skott.

Alltjämt stakade han friskt på. Dagen var nu ljus — så ljus en kulan midvinterdag blir i högfjället. Han unnade sig en stunds rast. Ett par smörgåsar drogos fram ur pälens innerficka, och ripsoppan var ännu varm i termosflaskan. Tjappo fick en frusen röding och hälften av en smörgås.

några av dem stappla ut på stela ben och vips tar talgoxen dem.

Tusenfotingar och spindlar sova de också, men det finns i alla fall en del småkryp, som färdas ute även under vintern. Dit höra snösländorna och en del vinterspindlar, som dock hålla sig stilla om det är smällkallt, men de trava omkring när det är blidare. "Snöat svart", en samling livliga hoppstjärtar, mindre än loppor, har du kanske sett, när det fallit nysnö.

När man räknar upp älg och rådjur, hare och räv, råttor och näbbmöss, mård och lekatt, varg och lo, järven och uttern och de stora skogsfåglarna, änder och ugglor, dagrovfåglar och mesar, skator, kråkor och nötskrikor, korp och hackspettar och andra som vakna vinterdjur, då tycker man att det blott är ett fåtal, som ligga och sova under vintern.

Men, hur många har inte flyktat bort till de varma länderna: vattenfåglar och sångare, hela sommarens brokiga skara! De som

stanna kvar och hålla sig vakna äro ett försvinnande fåtal mot alla dem som flyktat och alla dem som sova!

Det finns här i vårt land omkring 30.000 insektsarter och många tusen spindeldjur och andra småkryp, och så gott som alla dessa sova, sova medan snön faller och alla blommor gömma sig.

Du får vandra vida kring för att hitta grävlingens kula, du får fara långt bort till fjällen för att ta reda på björnens ide, men varje steg du tar, nog sätter du din fot på mark i vilken någon av de tusende små krypen ligger och sover.

Gå varligt, gå tyst i naturens rike!

Din tunga fot stör så lätt någon, som vill vara i fred.

Fall julesnö, bred ditt vita och mjuka täcke över jorden, det är så många sovare, som behöva täckets värme i den bistert kalla vinternatten.

Farbror Bertil.

Så fortsatte de sitt sökande i ödemarkens snövita öken. Än en mil lades bakom dem. Här svängde spåret ned i en dæld. Där delade det sig. Tre eller fyra vargar hade skiljt sig från flocken och gått i en bäge uppåt fjället. De övriga hade fortsatt rakt fram över en myr, med kurs på skogen på myrens motsatta sida. Axel Ek tvekade om, vilket av spåren han skulle följa. Tjappo hade stannat tätt intill honom. Även hunden var rådvill.

När mannen bestämt sig att följa spåret, som ledde tillbaka uppåt fjället, och redan vänt skidorna ditåt, lyfte Tjappo ivrigt upp sitt huvud och lyssnade intensivt. Därpå vände hunden huvudet mot vinden, som kom från öster och skogen, och vädrade. Axel Ek stannade. Ur ett avlägset fjärran tyckte han sig höra tjut. Tjappo såg upp till honom och viftade på svansen. Nu var allt tyst igen! Var allt till slut bara en hörselvilla? Nej — nu kom det igen, fastän svagt som en viskning.

Då vände Axel Ek resolut skidorna inåt skogen och stakade med kraftiga tag över myren. Allt var tyst igen. Endast snöns skrap mot stavar och skidor förnams, men ändå sade honom en aning, att han nu var på rätt spår. Han nådde skogen och dök in i den. Ett par gånger stannade han och lyddes, men hörde inte ett ljud. Tystnaden var så intensiv, att han tyckte sig höra uret ticka i fickan.

Plötsligt flög en tjäder upp framför skidspetsarna. Den hade varit så väl nedgrävd i snön, att Tjappo rusat förbi. Ännu en kilometer och en till. Men så med ens hörde Axel Ek vargarnas tydliga ylanden. Ett ögonblick dröjde han. Svetten stod honom i pannan, han lossade luvremmen under hakan och sköt upp luvan. Spände loss geväret och fortsatte.

Allt tydligare hörde han vargarnas tjut. Men tjutets orsak, förstod han sig inte på. När de jagade, skedde det under tystnad, och här fanns ju förresten intet att jaga. Björn — kanske! Men den låg nu och sov sin goda sömn i sitt ide, och förresten hade han aldrig hört, att vargarna vågade sig på björnen, hur svultna de än vore. Älg — Nu kom han i häg, att han sett spår efter två älgar, när hans senast var nedåt bygden. Kanske bestarna fått upp någon av dem. I denna djupsnö skulle älgen inte alls klara sig undan.

Axel Ek stakade på, allt han orkade. Skidorna gled dåligt. — Har ju nyss valat dem med talg och tjära — tänkte han — Jag börjar väl inte bli trött? — —

Nu hördes gläfsset helt nära. Ännu några stavtag och han åkte ut på en glänta i skogen. Förvånad stannade han, och Tjappa kröp upp på skidorna tätt intill sin herre.

Där på andra sidan gläntan stod en ståtlig älgstjur, och runt om honom dansade några vargar. Oupphörligt snodde älgen

runt, runt. Men hur han snodde, hade han vargarna i hasorna. De veko undan, när älgen anföll, men när tre veko undan, högo fyra glupskt efter älgens bakhasor.

Axel Ek förde geväret till kinden. Nej — hållet var för långt! Säkert två hundra meter. Närmare måste han.

Så gled han framåt med geväret skjutklart. Tjappo följde honom i hälar. Han kände, hur hunden trampade på skidorna.

Älgen sjönk plötsligt på knä. Strax hoppade en av vargarna upp på högdjurets rygg, och de andra rusade fram, för att göra slut på leken. Men i nästa sekund var älgen åter på benen. Den närmaste vargen fastnade i älgens hornkrona och kastades i en båge långt in i skogen. Samtidigt flög en varg älgen i strupen, och än en gång sjönk storskogens ståtliga ridare ned på knä. Hela flocken beredde sig att överfalla, då Axel Ek sköt fyra skott i rask följd, och Tjappo gav hals. Ett enda ögonblick tvekade vargarna, och detta gav Axel Ek tillfälle till ännu ett skott. En varg ramlade, rullade runt ett slag och låg så stilla, medan de andra snabbt gjorde sig osynliga i skogen.

Axel Ek åkte fram till valplatsen. Snön var hårt tilltrampad på ett vitt område. Här och var syntes blodfläckar. Striden hade varit långvarig och bitter. Tre vargar lågo döda. Två hade Axel Ek tydligen skjutit, men den tredje hade älgen sparkat ihjäl, ty hela skallen var krossad. Kanske hade än fler bestar fått bita i skarsnön, fastän de sedan ätit upp av sina fränder, ty två stora blodfläckar och några skinnsamsor talade härom.

Älgen hade rest sig på vinglande ben. Den såg med sina stora, utstående ögon på det tvåbenta djuret, som kommit till platsen i nödens stund. Undrade kanske — om det var en ny fara, men var för dödstrött för att ens försöka fly. Hudsår såg Axel Ek på djuret här och där, men någon allvarligare skada kunde han inte upptäcka. Ett ögonblick tänkte han, att älgen skulle vara ett utomordentligt tillskott i köttförrådet, men den tanken slog han strax ur hägen, ty det hade alls inte varit rent spel att döda ett byte, som inte kunde ens försöka skydda sig. Gärna ett skott på en löpande, frisk älg — men inte nu...

Älgen stapplade inåt skogen. I brynet låg en väldig gran omkullfallen. Där lade sig älgen ned. Axel Ek såg, att jorden var bar under fallgranen. Tydligen hade djuret redan förr haft sin lega där.

Tjappo, som tystats, nosade på de fallna vargarna. Raggen stod på ända, och hunden morrade djupt nere i halsen. Av instinkt kände den lappens värsta fiende som sin egen.

Axel Ek funderade på, vad han skulle taga sig till med sitt byte. Föra det med sig till Tjammass orkade han inte, flå det

nu ville han heller inte ge sig i kast med. Medan han funderade på problemet, såg han, att älgen försökte få åt sig lav, som hängde i fallgranen. Som han förstod, att djuret kände sig hungrigt, åkte han in i granskogen och repade lav från gammalgranar. Där fick älgen ett fång. Än en gång återvände Axel Ek till skogen, och just när han rev ned lav från en stor gran, såg han en varg spritta upp bakom en buske och skynda mot skogen. Han tyckte, att besten släpade ett ben. Troligtvis var det den vargen, älgen kastat ifrån sig.

Kvickt var Axel Ek åter ute på gläntan,

Hallå. Hallå.

Det är SEKLETS arma kassör som talar. — Varför svek ni? Ni alla, som tänkte att ni skulle prenumerera på SEKLET? Edra vägar bar inte förbi posten — och så blev det hela glömt. Det var skada. Vi skulle så väl ha behövt just din prenumeration; Ditt stöd. Men, vi lita på att Du kommer.

Än är det inte för sent att prenumerera på SEKLET för 1943. Utkomna nummer finns kvar. Priset är **endast kr. 4: 50** för hela året och **postgironumret är 529 99.**

snörde ihop de döda vargarna med sin livlina och hissade dem upp i ett träd. När det var gjort, axlade han ryggsäcken, grep geväret och gav sig av på jakt efter den flyende vargen.

Den korta dagen började redan skymma, men spåret stod tydligt i snön. Ingen särskild brådska tycktes heller besten ha gjort sig, och när jägaren om en stund kom till randen av en myr, såg han vargen sticka upp i skogen på andra sidan. Kvickt satte han över myren, och där såg han, att vargen tagit sig upp på hans skidspår och följde det uppåt fjället. Spåret ledde ju hemåt, och det var jägaren nöjd med.

KVINNLIG

eller manlig idealist helst vegetarian med intresse för kreaturslöst jordbruk samt tillverkning av hälsokonserver och preparat av inhemsk råvara kan få lönande och långvarigt samarbete. Obs. att det är inget kristidsföretag. Svar till "Stora möjligheter" Seklets Exp. Box 643, Stockholm I. f. v. b.

Hetsjakten hade väl varat en timme, när Axel Ek i en krök, oförmodat hann vargen. Den hade gått av spåret, ställt sig mot en sten och grinade mot honom på knappa fem meters håll. Hastigt kom geväret i skjutställning, men av trötthet och ansträngning darrade Axel Eks hand, så att han icke fick säkert korn på villebrådet. Geväret var laddat med sex dödande skott, men under den korta stund, han behövde för att hämta sig, föll honom en tanke in. Resolut ställde han giväret i snön, drog sin slidkniv och gick fram mot vargen.

Rent spel — tänkte han. — Vargen är trött som jag. Den har sina tänder, jag min kniv. — — —

— Så, kom nu — sade han högt.

Vargen försökte resa sig men sjönk ihop igen. Den böjde sitt huvud åt sidan och slickade sig på bogen, där Axel Ek såg ett stort krossår.

— Sää, din stackars usling — sade han nästan vekt — det var därför jag hann opp dej. Lönnmörda dej vill jag inte. Gå du varg — vi kanske träffs en annan gång. . . .

Axel Ek gick tillbaka till skidorna. Kallade på Tjappo och fortsatte spåret hemåt.

När han åkt ett stycke stannade han. Resten av termosflaskans innehåll kom nu, fastän endast halvljunt, väl till pass. Sedan han druckit upp den kraftiga ripsoppan, log han gott. Hur var det Kurre sagt i går? Jo — "t. o. m. en varg, sanna mina ord". Och nu — — — Men det behövde ju inte Kurre få veta. Annorlunda kunde han inte handla, ty rent spel skulle det vara, hur galet det än för övrigt kunde synas.

Tre vargar på en dag, var minsann inte fy skam!

*

Mörkret hade helt svept in ödemarken i sin svarta mantel, när Axel Ek, dödsstrött och uthungrig, äntligen kom fram till stugan vid Tjammass.

Medan Kurre dukade fram mat, berättade Axel.

Kölden kom timret i stugans väggar att knaka, mörkret låg ruvande och tungt runt knutarna, men de kådiga furuklabbarna lyste och värmdes skönt härinne. Strax efter maten kröp Axel Ek till kojs. Snart förkunnade också de lugna, djupa andetagerna, att han sov. Sov gott den uttrötta sömn efter ett välgjort dagsverke.

Följande morgon följdes de båda vännerna åt till stridsplatsen. En väldig stockeld uppgjordes, och sedan vargkropparna upptinats, flådde Axel Ek dem.

Vid återfärden såg endast han, att Tjappo stannade vid stenen, där den ensamma vargen stått, och att ett spår ledde därifrån inåt skogen.

Älgen hade också lämnat sin lega. — —

(Forts. i nästa n:r)

Författare om sina egna verk.

I denna avdelning inbjudes författare att tala "fritt ur hjärtat" om sina egna verk. Några restriktioner finns alltså ej. Förf. får skriva om hur hans verk kommit till, i vilken avsikt, hur han kom att tänka på det o. s. v.

Med en viss tveksamhet tillmötesgår jag redaktörens önskan, att jag skall berätta om hur mina "verk" tillkommit. Det hör till filmhjältarnas yrke att posera, men passar föga till författarens. Denne behöver sitt hems avskildhet som en ostörd helgedom och sina tankars innersta väsen som en kostbar skatt, den man bjuder blott sina närmaste. Men inom vissa gränser kan det vara livgivande att få tala med en större krets för att kanske skaffa sig goda vänner och finna genklang för det man tänkt och drömt.

Ett litet barn står vid björnburen på Skansen i den tiden, då gallren voro sådana, att man kunde komma tätt intill. Barnet smyger från vårdarinnan fram till buren och räcker in handen för att klappa den snälla nallen. Men denne krokas fast en klot i handleden och sliter av barnets arm ända uppe vid armbågen. Det är många år sedan detta hände, nu lever barnet som vuxen kvinna med stympad högerarm.

Ett må man säga: arma barn, arma föräldrar och olyckliga vårdarinnor!

Det var så att barnet fått en älsklig sagobok, där det stod en visa om mors lille pojke, som gick i skogen, nalle kom och blev bjuden på de bär, som pojken plockat i sin korg, och björnen framställdes som en snäll hund, som man kunde klappa.

Denna saga lärde sig den lilla flickan och det var klart att hon skulle göra som mors pojke i skogen, hon skulle klappa Skansens björn.

Flickan fick i den stunden sitt liv ödelagt, och jag tänkte så: hur skulle det kännas om jag hade varit den indirekta orsaken till en så fruktansvärd händelse?

Redan som pojke skrev jag djurböcker och geografier och alltid sökte jag framställa sanningen, låt vara att jag med barns kärlek till överdrifter begåvade djuren med överdådiga egenskaper och länderna med sådan fruktbarhet att Paradiset icke kunnat överträffa dem.

När jag blev äldre och började opponera mot att sagoböckerna skulle innehålla en mängd rena osanningar, då möttes jag av budet: kära du, det är ju en saga! Således skola barnen proppas fulla med osanningar, det är högsta pedagogiska visdom.

Men en dag faller sagovärlden.

Med stor klarhet fastslår den psykologiska forskningen att de intryck, som en människa får som barn, de sätta outplånligen spår och bli normgivande för hela livets inriktning.

När den unge skall taga ställning till de andliga problemen och särskilt till de religiösa, då möts han av en fast otrolig världsbild: kristendomsläraryn talar om att Gud skapat, om samtal mellan människor och bevingade änglar, om under utförda av profeter och av Guds Son, som icke hade någon jordisk fader, men läraryn i de naturvetenskapliga ämnena, som ävenledes är kristen, säger i vetenskapens namn att allt vad kristendomsläraryn sagt är — sagor!

Tack vare sagovärlden från barndomen, den som visat sig vara hoppligen av vuxna, kastar också den unge de religiösa problemen på barnkamraternas sophög och ställer till sig de kritiska frågorna: när jag ser en vacker oljemålning frågar jag genast — vem är mästaren?, ty jag förstår att en sådan måste finnas, men när jag skådar skapelsen, då frågar jag icke efter mästaren, utan jag talar med vetenskapens tunga om att detta blivit till av sig självt tack vare vissa "naturlagar". Barnuppföstran och skolkunskaper döda den unga människans dyrbaraste skatt, den andliga trons levande värld!

Det är skillnad på en liknelse och en saga, det är också något helt annat med de gamles "spökhistorier" och de moderna sagorna, vilka avhandla de mest vanvettiga ting, så den förfärliga sagan om Rödluvan och vargen, som skapar skräck hos barnen, skräck för skogen, skräck för mörkret.

För att sätta "spökhistorierna" i deras rätta sammanhang och visa att bakom de gamles berättelser står en sanningens värld, har jag skrivit en första "Spökbok" som så småningom kommer ut på Litteraturförlaget — med den boken och en eventuellt senare utkommande andra del, hoppas jag kunna visa att andevärlden är en levande verklighet och kan ingalunda avfärdas som "sagor".

När ett kristet folk skall umgås med ett annat folk, då sänder man ut diplomater. Dessa skola hålla goda förbindelser vid makt, men vad är det som är den ledande principen i diplomaten? Jo, att diplomaten alltid är skicklig i att — ljuga! Hur skulle det vara om ett lands diplomat meddelade det folk, där han var ackrediterad, att hans land förberedde ett krig? Han bleve säkert strax hemkallad och ej blott förklarad som oduglig, han finge törhända med sitt liv plikta för att han "förrätt" sitt lands planer — han bleve helt enkelt fosterlandsförrädare därför att han talat sanning!

Så umgås de kristna folken med var-

andra och undra då icke på att det går så som det gör och att helvetiska makter få fritt spelrum. Diplomaterna skola vara skickliga sagoberättare...

Barn fantisera.

Det är en kostbar gåva. Det barnen leka, det äro de också, än en skällande hund, än en björn, som brummar, än mamma och pappa med dockor som barn. Låt vara att fantasierna överträffa de verkliga händelserna, men till grund ligger ändå alltid en verklighet, som är sann. Det är gott om barnens fantasier och lekar bli en efterhärming av de vuxnas liv, om detta är något att efterhärma!

Enligt min mening är modellen för allt vad barnsagor heter att de skola giva spelrum för fantasien, men bygga på en orubblig sanningsgrund, som håller även när barnet som vuxen skärskådar sagans innehåll. Då skall enligt de psykologiska lagarna barnet ha fått med ut i livet ett sanningsskrav, som icke låter tubba på sig, och istället för att betrakta det som en förmån att kunna uppträda diplomatiskt, skall en sådan inställning betraktas med avsky.

När jag hyllar denna pedagogiska linje är det klart, att då barndomsårens djurskildringar skulle omvandlas så blev det efter modellen: biologiskt riktiga upplysningar skapade in i fantasiens målande dräkt, och denna linje har jag följt i mina barnböcker: Sagan från Skogssjön, Maria Nyckelpigas Äventyr, Myran Blända del I och II och i viss mån i Birgittas berättelsebok.

Ett svårlöst och viktigt kapitel är hur man skall tala med barnen om de sexuella frågorna, och sedan skolorna upptagit denna undervisning bli föräldrarna prisgivna åt lärarens förmåga och moraliska inställning. Att det kommer att bli svåra konflikter är säkert — dels äro ej sällan lärarna föga av det dygdemönster, som barnet vill ha, dels äro många kamrater till sin inställning i denna sak så snedvridna, att de skåda allt ur en beklämmande synvinkel.

Även om far och mor ej heller hålla måttet som dygdemönster för sina barn, så ha de dock barnens förtroende på ett helt annat sätt än lärarna. Föräldrarna ha sett barnen nakna, de ha pysslat och vårdat dem, barnen behöva ej känna sig avklädda inför föräldrarna på samma sätt, som de lätt komma att göra det inför lärarna, när det gäller sexualundervisningen.

Jag är själv lärare, jag vet med bedrövelse hur svårt det är att på ett rätt sätt tala både med egna barn och elever och så tänkte jag att jag skulle berätta om hur jag sökt lösa detta undervisningsproblem — det blev den på Litteraturförlaget nyligen utkomna boken: 'Hur de små bli till'. Jag har valt att berätta om mitt eget hem och mina egna barn med det för ögonen

att jag ärligt vill redovisa min praktiska inställning till ämnet och ej försvinna i en dimridå av teorier. Ingen kan vara tack-sammare än jag för en hjälpande kritik, för råd och anvisningar och för att få höra andras erfarenheter. Kan boken hjälpa föräldrar och lärare att få uppslag för sin undervisning, då har den fyllt sin uppgift i hem och i skola.

För att om möjligt finna vägen till den vuxna ungdomens hjärtan och bygga vidare på djur- och naturskildringar och göra ett försök att skapa en i viss mån hjältebetonad bokserie försökte jag mig på lappmarksskildringar och hittills har första delen av Pojkäventyr i Lappland och Björnjägaren Klomma utkommit. Som barn var jag stormande förtjust i indianböcker och jakt-skildringar, men senare har jag sagt mig att det ändå måste vara en svaghet att ständigt rikta de ungas drömmar till det som låg långt bort i fjärran — det gjorde att man ej lärde sig att se allt det underbara, som fanns inpå husknutarna och i eget land. I vårt land ha vi ju härliga förebilder: nomader, nybyggarna, pälsgägarna och ej minst våra fiskare. Men även de andliga idrotternas stormän böra få möta ungdomen och på den punkten har litteraturen under senare år riktats med en rad goda ungdomsböcker. Själv har jag hållit mig till mitt specialområde, naturvetenskapens, och sökt lämna bidrag i form av böcker för olika åldrar: Göran och småkrypen för de yngsta och Den Brokiga Väven för de vuxna.

En barnbilderbok för de allra minsta ligger på Litteraturförlaget och torde utkomma så småningom — den är ett försök att hjälpa föräldrar och barn att samarbeta vid lampans sken. Så var det förr i världen när familjen på kvällarna samlades kring fotogenlampan, oförgätliga stunder, för dem som fått uppleva dem, och jag tror att denna hemsammanlevnad bär på så mycken välsignelse, att den borde återupptagas, i all synnerhet nu, då en ändlös massa föreningar locka husets alla medlemmar att skingras som agnar för vinden. De sociala spörsmålen, särskilt vad beträffar uppfostrans område, lockar mig och även här söker jag komma fram på en naturvetenskaplig grund — det är ärftlighetslärans mysterier, som jag tror mig finna redan vara reglerade i de många påbud om sederegler och andlig fostran, som givits i olika religiösa riktningar.

Där ligger brännpunkten för mitt levande intresse just nu!

Jag skådar framåt och tror mig se ett stort och oändligt sammanhang mellan ande och materia... kanske det är drömmar, men hur skulle vi människor kunna leva och arbeta, om vi icke inom oss bure himlastormande drömmar?

C. B. Gaunitz.

BOKANMÄLAN.

C. B. Gaunitz, Hur de små bli till.
Litteraturförlaget. 3 kr.

Ämnet "sexualundervisning" har under detta år upptagits såsom ordinarie för skolundervisning såväl i små- som folkskola.

Detta nya ämne, som förut ej varit obligatoriskt och som ej heller haft läroböcker, har även uppväckt diskussion och menings-skiljaktigheter. Å ena sidan lägges ämnet till behandling i likhet med övriga discipliner av naturläran. Å andra sidan påyrkas, att ämnet även bör behandlas från moralisk och kristen synpunkt. Den sista synpunkten har särskilt hävdats i ett uttalande av Sveriges biskopar.

Utan att jämföra den ovan anmälda boken med ett par förut utgivna i samma ämne kan man säga, att författaren till "Hur de små bli till" har löst frågan på ett förnämligt sätt för undervisning såväl i skolan som i hemmet. Det kan hända, som jag vet har hänt, att barnen efter undervisningen i skolan vilja veta mer i hemmet och fråga föräldrarna. Då är det en stor hjälp för dem att ha en sådan bok som denna att hänvisa till. Boken lämpar sig såväl i småskolan som i folkskolans lägre klasser.

Författaren C. B. Gaunitz är känd som föreläsare och som författare till böcker av högre typ och gedignare innehåll än vad som gemenligen eljes erbjudes ungdom och läsande svensk allmänhet.

Då man oförbehållsamt rekommenderar denna bok, så kan man ej underlåta att betona den ovanligt nobla utstyrseln både vad paper, tryck och bilder beträffar. Författaren är icke blott konstnär med skrivdonet, han är även en utomordentligt skicklig artist, särskilt då det gäller hans intima vänner inom djurvärlden, varpå även denna skrift lämnar flera prov.

Det undervisningsämne, som denna skrift enligt bestämmelserna om sexualundervisning i skolorna behandlar, är ett mycket ömtåligt ämne, som av läsaren kräver ett grannlaga handhavande. Den kände schweiziske pedagogen Förster säger där-om i "Schule und Charakter": Nicht hinken sondern ablenken", icke uppväcka intresset till utan avleda det ifrån. Med denna bok i sin hand och helst även i lärjungens hand skall läraren kunna fullgöra både detta krav och det etiska kravet. Såsom ett komplement i sist berörda avseende må även nämnas "Sexualundervisning med måtta" av Allan Svantesson (Diakonistyrelsens förlag, 1 kr.).

V. Vallberg.

Vilken bok, som ni läst under senaste tid, har hos eder väckt det starkaste kunskapsintresset? Varför?

Under vintern, och särskilt till helgerna och där omkring, hör ju, att man vill söka komma till ro och i lugn få läsa sina böcker. Olika smak och olika sätt att tillgodogöra sig en boks innehåll kommer till uttryck hos olika människor. Var och en har sin uppfattning om en bok. *Seklet* vill veta just din uppfattning om den värdefulla bok, som du senast läste. Skriv ned den och insänd den till redaktionen. Blir den införd i tidskriften så blir du en bokrikare. I *Seklet* skall inte enbart "yrkesrecensenten" ha ordet. Säkert finns det bland våra läsare många som kunna ge värdefulla synpunkter på det som de ha läst.

Red.

Visa ord.

Smärtan är vishetens fader och kärleken är dess moder.

Ludwig Börne.

*

Om någon berättar för dig, att den eller den säger något dåligt om dig, så försvara dig inte mot det onda man säger, utan svara: Mina andra fel kände han inte till, annars skulle han inte bara ha angivit dessa.

Epiktet.

*

Sällskapslivet, salongerna, vad man i allmänhet kallar den stora världen är ett eländigt skådespel, en dålig fars utan intresse, som består endast på grund av maskineriet och dekorationerna.

Chamfort.

K. A. Fejerstam.

Naturlig barnreglering.

Pris kr. 2: 85.

Gentemot onaturliga och skadliga preventivmedel visar förf. här en naturlig och oskadlig väg till såväl barnbegränsning som önskebarn. Det är de båda vetenskapsmännens dr. Ogino och prof. Knaus märkliga upptäckter, som ligga till grund för boken. Ur innehållet: Är barnreglering nödvändig? — Skall äktenskapet vara barnlöst? — Hittillsvarande metoder. — En ny metod. — Är Knaus' metod moralisk? — Att "leva efter Knaus". Finns i bokhandeln eller erh. mot postförskott från

LITTERATURFÖRLAGET

Kungstensgatan 46 - Stockholm

HÄR FINNS EN BOK FÖR JUST EDER:

Vallberg:

- **Mystik och realism** 1:—
 - **Intelligensmätningar och tidspejlingar** 4:50
 - **Ögondiagnosens grunder** 1:50
 - **Huru jag blev lekman-läkare** 1:—
 - **Tandrotan. En utredning om dess orsaker** 1:—
 - **Vad var och en bör veta om vaccinationen** .. 0:50
 - **Vaccinationens väsen, klarlagt genom svenska exempel** 0:75
 - **Böra de värnpliktiga omvaccineras?** 0:75
 - **Lappmarkens själ** 1:95
- Den stridbare kyrkoherdens skrifter torde väl numera knappast behöva någon särskild presentation. — De äro väl kända för våra läsare.

Gadd:

- **I naturens djungel**..... 1:85
- Ett märkligt epos om samhällets rätt- och orättvisor. Den ger mycket att tänka på. En bok som bör läsas.

Andreasson-Esser:

- **Mörk legend** 1:65
- En djuptänkt och djupt känd bok om hur ett människoöde kunde tvinnas. Den håller intresset på högspänn från första sidan till den sista.

Price:

- **Ljus genom töcknen** 387 sid. 3:—
- En samling meddelanden från astralvärlden, upptecknade av ett skrivmedium. Av denna märkliga bok finns endast en liten upplaga kvar.

Rosenberg:

- **Mänklighetens moral-förfall** 1:20

Liander, G. Halfdan:

- **Greve de Saint Germain** 3:—
- Det adertonde århundradets stora gåta.*
Greve de Saint Germain var tvivelsutan den störste västerländske adept, som Europa skådat under de senaste århundradena. Han var kanske en av de största filosofer som någonsin levat.
- **Vägen till det Okända** .. 2:—
- Lärobok i klarsyn och mediumutbildning.

Sinnett, A. P.:

- **Världen på andra sidan.** 2:dra uppl. 1:75

Busch, Oscar:

- **Lidandets mysterium** ... 0:80
- I sanning — ett aktuellt ämne i vår tid.

Stead, William:

- **Varför jag vet att de döda leva** 1:20

Ljungström, Georg:

- **Nu stundande världshändelser** 2:—
- Häri innefattas Nostradamus' profetior om världens öden från år 1558 till år 3797. Härtill är fogat en analys av fiskarens från Finnmar-

ken *Anton Johansson* märkliga syner.

Allen:

- **Våra tankebarn** 1:—

Arundale:

- **Tjänandets väg** 0:50

John Björkhem:

De hypnotiska hallucinationerna.

Pris häft. 9: 50, inb. 12: 50.

Teol. o. Fil. d:r, samt med. stud. John Björkhem väckte i maj månad f. å. stort uppseende med sin avhandling om de hypnotiska hallucinationerna. Det är också en i högsta grad märklig bok d:r Björkhem åstadkommit. Han beskriver ett stort antal sceanser med olika försökspersoner, där han försatt dem till tidpunkter liggande århundraleden före deras födelse. Stor uppmärksamhet rönt också hans artiklar i "Vårt hem" under sista kvartalet f. å.

Detta är första gången som de indiska underverken reproducerats i Västerlandet.

Här några kapitelrubriker:

De psykiska företeelserna som forskningsföremål. — Suggestibilitet, hypnos och hysteri. — Uppgift och metod. — Hypnotiska hallucinationer. — Försökspersoner och experiment. — Resultat: pseudohallucinationer; 1. Övergångsformer, 2. Spontana fenomen, 3. personlighetsförvandlingar, 4. förflyttningsförsök, 5. psykometriska försök. M. fl.

Som synes, ett oerhört intressant arbete.

Förlaget inbjuder till subskription å boken. Om tillräckligt antal abonnenter anmäla sig beräkna vi att ha boken färdigtryckt i början av maj månad, eller något tidigare.

Om Ni är intresserad, insänd då Eder beställning redan i dag för att därmed underlätta vårt arbete.

Besant:

- **Det högre livets lagar** .. 0:50
- **Populär teosofi** 1:—
- **Vårt liv i tre världar** ... 1:—
- **Den uråldriga visdomen** inb. 5:—
- **Esoterisk kristendom** ... 2:—
- **Hjärtats lära** 0:50
- **Inledning till yoga** 1:—

Blavatsky:

- **Praktisk ockultism** inb. 1:—

Hodson:

- **Andlig realism** 1:75
- **Dagligt liv i älvornas rike** 1:—

Hülphers:

- **Ockulta noveller** 1:50

Jinarajadasa:

- **Kristus och Buddha** inb. 2:25
- **I Hans namn** 0:50
- **Jag lovar** 0:50

Leadbeater:

- **Livet efter döden** 1:—
- **Teosofi** 1:—
- **4:de dimensionen** 0:25
- **Teosofiens grunddrag** .. 0:50
- **Drömmar** 1:—
- **Det inre livet. 2 del.** inb. 3:—
- **Mästarna och vägen** ... inb. 3:25
- **Den magiska drogen** ... 2:—

v. d. Leeuw:

- **Gudar i landsflykt** 1:—

Wedgwood:

- **Meditation för nybörjare** 0:25

Wood:

- **Koncentration** 3:75
- **Karaktärsträning** 1:—

Nilsson, Sven:

- **Tankar** 1:—

Waerland:

- **Tankens makt** 2:75
- **Världsaltets gåta** 2:25
- **Ande eller Materie** 3:50
- **Vår Urgrund** 7:50

Dietisk- och hälsolitteratur.

Bircher-Benner:

- **Näringslära** 3:—
 - **Vad skola vi ge våra barn att äta?** 1:25
- Den kände schweiziske läkaren och forskaren är en föregångsman på diettlärans område.

Molin, Mauritz:

- **Ett livskraftigt folk** 0:35
- Denna lilla skrift blev, då den utkom vid jultiden 1941 föremål för mycken uppmärksamhet. 10.000 ex. äro snart sålda.

Ahlteen:

- **Dietetikens A B C** 1:—
- En tabellarisk uppställning å sammansättningen av en korrekt måltid.

Sylvan:

- **Lungsot och dess botande med gymnastik** 2:—
- Då denna bok först utkom väckte den ett stort uppseende. Tusentals lungsiktiga ha använt sig av föreskrivna rörelser för att återvinna hälsa och arbetsförmåga.

Vivos Voco:

- **Hälsöörter** inb. 2:50
- Innehåller bl. a. beskrivning å ett hundratal nyttiga växter; hur de skola tillredas och användas.

Waerland, Are:

- **Kräftans grundorsaker** .. 2:25
- **Hörnstenen i Hälsans rike** 2:25
- **Den stora kraftcentralen** 3:50
- **Sockerboken** 1:—
- **Saltboken** 2:25
- **Kaffeboken** 2:25
- **Tobaksboken** 2:26
- **Ekonomi och livsföring** .. 1:50

TVÅ BÖCKER I SÄRKLASS.

Waerland, Are:

- **Hälsans utvalda folk** ... 5:—
- **Omvändelsen till livet** ... 12: 50

Dessa båda böcker utgör en hänsynslös slutuppgörelse med årtusendens misstag. Vill man veta något om *hälsa* måste man läsa den manlige kämpens senaste böcker.

Waerland, Inger:

- **Moder och barn** 3: 75
- **Bröd av nässlor** 2:—
- **Säg mig vad du åter — och jag skall säga dig vem du är** 3: 75

Diverse litteratur:

Frilansens urkundssamling:

- **Väktaren i Maria kyrktorn** 0: 50
Utgiven av Per Götrek 1833.
- **Arbetsföreningens första allmänna möte den 12 maj 1850, fullständigt sådant det refererades i tidningen Reform för onsd. den 15 maj 1850** 0: 50

Elmin, J.:

- **Om folkets Bildning och Bildningscirkeln i Stockholm första år** 2: 75
- **Om de lägre folkklassernas upplysning** 1:—

Tal hållet vid Allmänna Sammankomsten med Föreningen till utspridandet av nyttig folkläsnings i Karlstads stift, den 22 juli 1837 av C. A. Agardh.

För dem, som söker historiskt vetande ges här ett utmärkt tillfälle, särskilt för kunskapen om arbetarrörelsens historia. Dessa skrifter äro direkt avtryckta från originalen — endast språket är moderniserat och mera lättläst.

Helst bör hela samlingen köpas å kr. 4: 75, men enstaka ex. säljes.

Thomasson:

- **Antikrist och hans tjänare** 1: 50
En berättelse, som rör sig i det gamla Rom under förföljelserna mot de första kristna. Boken för i tankarna det mäktiga eposet "Quo vadis".

Hollertz:

- **Doktor Mark** 1: 25
En dramatiserad framställning om en själsläkarens problem.

Åberg:

- **De voro kämpar** 2:—
Skildringar över fem framstående amerikaner. Här publiceras "brevet

till Garcia", som på sin tid väckte så stort uppeende i "Staterna".

SEN SIST

NYHETER.

Svensson, Albert:

- Den stora harmonien** ... 6:—
Studier i mental praktik för förverkligande av livets helhet. Förf. är en skarp tänkare med filosofiska anlag.

Wood:

- Koncentration** 3: 75

Denna bok, som varit slutsåld i över ett år, finns nu åter i ny upplaga. Den är översatt efter originalets åttonde uppl. och i denna har även medtagits ett kapitel, som förr ej varit med.

Vallberg:

- Jordbrukets förnyelse — en livsfråga** 0: 75

I denna lilla stridsskrift visar förf. hur nödvändig en jordbrukets förnyelse är; en övergång från den nu alldeles överdrivna konstgödselmetoden till det s. k. biodynamiska jordbruket. För att skriften skall få en större spridning lämnas hög rabatt vid köp för spridning.

Gaunitz:

- Hur de små bli till** 3:—

Förf. berättar om hur han själv tillsammans med sin hustru söker lära de egna barnen att förstå att livsskapandet är en helgelseakt. Han går igenom skapelsen från de encelligas fortplantning över växter, fiskar, fåglar, däggdjur till människan. Enkelt och naturligt berättar han om livsskapandet: "Det är inte märkvärdigt alls". Skriven för föräldrar kan den även direkt läsas av de små.

- Vad vet Ni om homeopati?** 0: 50

En uttömmande skrift om homeopati — vad den är, dess spridning m. m. Tillkommen i anledning av Medicinalstyrelsens förslag till ny behörighetslag. Rabatt vid inköp av större antal.

Svärd-Carlsson:

- **Som din dag är skall din kraft vara** 3: 50
En vardagshistoria med övertygande verklighetsprägel där händelseförloppet spänner över så gott som ett helt människoliv.

Lindborg, Gustaf:

- **Aforismer och paradoxer** 1:—
Den som älskar humor och satir finner här en utomordentligt underhållande samling.

Ljungström, Georg:

- **Mellan de stora världskrigen** 3:—

Då detta arbete utkom i början av år 1921 var det väl inte många som anade hur sannspädd förf. skulle bli. "Sällan har väl någon vågat sköningslösare säga sanningen till höger och vänster än förf., obekymrad om vem den månne träffa", skrev *Gotlänningen*.

Landelius:

- **Den stora franska revolutionen** 1:—
inb. 2: 25

En intressant skildring av revolutionen, dess förhistoria och förlopp.

- **1840—1850-talets bildningscirklar och arbetsföreningar i Sverige.**

Del 1 3: 75

Del 2 4: 75

Båda delarna i ett band. inb. 8: 50

För kännedom om det svenska folkbildningsarbetets förhistoria och traditioner, är denna bok av oskattbart värde. Rikt illustrerad.

Olners:

- **Biljarden på Styckeholm** 1: 85

I tider som dessa, då avkoppling är behövlig, är det en glädje för förläget att kunna komma med en svensk detektivroman som inte står de bästa utländska efter.

Torver:

- **En storljugare** 1: 50

Torvers "En storljugare" ger det första belägget för att man från Litteraturförlaget kan köpa också andra böcker än sådana, som äro rent vetenskapliga eller nyttiga. Ty "En storljugare" är inte nyttigt, men den är våldsamt rolig och ger ett 164 sidor långt gapskratt. Förf. är känd för sina lögnhistorier, presenterade i radio.

Ett stort antal av här presenterade böcker äro prisnedsatta. För vinnande av utrymme har ej bokhandelspriset utsatts.

LITTERATURFÖRLAGETS BOKFÖRMEDLING hjälper Eder med bokanskaffningen. Skriv till oss och rekvirera de böcker Ni önskar och vi skola göra vårt bästa för att skaffa dem. Obs. Carrels bok "Den okända människan" kunna vi inte skaffa. Den är slut.

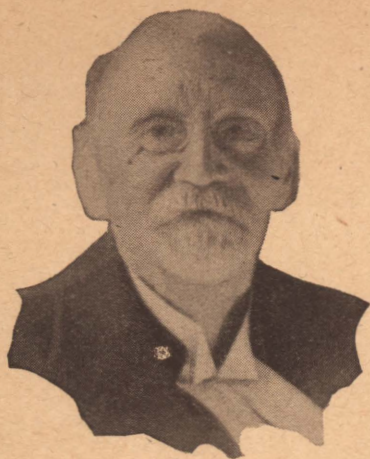
Beakta fördelen av att kunna göra bokinköp på ett ställe.

Mångsidig utgivning.

Välordnad kundtjänst.

LITTERATURFÖRLAGET

Postadress: Box 634 Postgiro: 529 99
Kungstensgatan 46 Tel. 31 44 20
STOCKHOLM

V. Vallberg.

MÄNNISKOKUNSKAP

Ett par uttalanden om Människokunskap.

"Vad som gör denna bok så rik är främst, att en *livets lärjunge* talar däri. Att övervinna den själv-tillräckliga dödade egen-kärleken och öppna hjärta och ögon är studiernas mening. Det är *forskning*. Och detta är den vackra solvägen i "Människokunskap", som innefattar kärnan i både historien och i

naturen. Forskarens fråga är: Är det verkligt? icke: Är det möjligt? Det som är verkligt, är naturligtvis möjligt, även om man inte begriper det. Det mesta verkliga känna vi endast genom andras vederhäftiga vittnesbörd. Forskaren har då att undersöka vittnets vederhäftighet och tror på denna grund saken.

— Den som fått lärjungasinnet, har kunskapens nycklar och öppnar med glädje portarna till livets underbara hemligheter. Författaren har funnit det äkta språket i sin bok. Det är en hjärtats glädje över sanningarna, ett flärdlöst givande åt vandraren, som drager förbi, en dryck ur källan utan svek.

Som den sanne forskare författaren är aktar han sig för vittgående slutsatser och ställer en sund gräns mot vidskepligheten, fantasteriet, kvacksalveriet och den sensationella dumma nyfikenheten liksom mot vetenskapligt skryt och påveri. Det är en härlig bok, som därtill äger vetenskaplig syn på både nya och glömda livsområden."

"Jag undrar, om inte denna bok är 20—30 år före sin tid. Eller rättare sagt: Är det inte så, att författaren har guds-gåvan att se 20—30 år framför sin samtid. Jag kan inte undgå att tänka på framtidens forskning inom alla områden. Det vore önskligt att få blicka in i det stora mysterium, som omger oss, där vi gå fram i denna vidriga värld."

Inledning. Kroppsform och huvudform. Viljans frihet.

Morfologi. Carl Huters system. — Kretschmers system. — Den fyrdelade temperamentsläran. — Ledos' och Leclercq's system. — De planetära typerna. — C. G. Ljungs fyra (åtta) "psykologiska typer". — Lavaters fysionomilära.

Frenologi. Frenologiens historia. — Grundläggande synpunkter på frenologien. — Frenologiens grundformer. — Frenologisk orientering. — Galls frenologilära. — Frenologisk organlära. — Studiebilder.

Typer och diagnoser. Korta diagnoser över kända personer.

Iridologien och frenologien. — Den besjälade formen. — Radiologi. — Psykologi. — Etnologi. — Moralen och människan. — Människan och religionen. — Människokunskap och uppfostran. — Människokunskap och själavård.

437 sid. rikt ill. — Häft. 8: 50, inb. 11: 50.

Lappmarkens själ

av V. Vallberg.

Boken är ett kulturminne. Man följer förf. på husförhör, barndop och vid dödsbäddar, man upplever vitterhistorier och andra märkliga ting, som uppfyllde folkets liv och fantasi vid sekelskiftet och framåt. Förf. älskar sina fält och vidder. I hans "Ode till Lappmarkens höst" målar han sitt Lappland med hänryckning. "Fjällvärldens höst är en värld, som inte fantasien på avstånd kan skapa. Den är utomvärldslig i sin stämning och skönhet", säger han på ett ställe.

190 sid. 53 delvis unika ill.

PRIS 1:95

I bokhandel eller direkt från

Kalle Svensk vid gränspolisen

av Oscar Rönnbäck.

Kalle Svensk företar de mest djärva och spänningsmättade vildmarksfärder i skogar och fjällvärld, äventyr som fångsla från början till slut och skänka läsaren friska fläktar av romantik. Den läses sålunda inte enbart av äventyrsälskande pojkar, vilken den naturligtvis främst riktar sig till, utan alla som tycka om en välskriven äventyrsbok.

"Kalle Svensk vid gränspolisen" har av sina läsare betecknats som en av de bästa h e l s v e n s k a äventyrsböckerna.

240 sidar spännande lektyr.

PRIS 3:75

LITTERATURFÖRLAGET

Kungstensg. 46, Stockholm. Box 634 Postgiro 52999 Tel. 314420